

გაზეთი ბეჭდის, „ვერსი“ ერთი

ვერსი

ფასი 50 თეთრი

ორშაბათი

ოთხშაბათი

პარასკევი

№61 (1087) 3 - 4 ივნისი, 2015 წელი

ციურული სიგნალის მისაღებად საჭირო
აპარატურის შეერთების სქემა

ციურული
მანუალის
ს ა ა გ ე ნ ტ ო

როგორ დავაკავშიროთ ერთმანეთთან
ანტენა, სეთ-თოფ ბოქსი და ტელევიზორი?

„დაგვიბრუნეთ მუშაიღი!“

გვ. 5

„გავრისკეთ, მაგრამ ძირს
ღანარსხებას არ ვაპირებთ“

რა პარადეს ხედავს 4 წაციონადის
პარტიიდან წასვლასა და რესპუბლიკელების
ოპოზიციის გადსვლას შორის და
„ოცნების“ რა პასუხს
გვ. 3 ედის დავით ბერძენიშვიდი

სიასლუაბი ეროვნულ გამოცდაზე

რამდენი სტუდენტი მიიღებს
წელს დაფინანსებას და
რომელი ფაკულტეტების
ყველაზე პოპულარული
გვ. 7

ექიმები გამოცდას აპროტესტებენ

„უახლოეს მომავალში
მხოლოდ ტესტირებით
კვალიფიკაციის აღქმა
ველარ მოხდება.
ვაპირებთ, აღვადგინოთ
რესურტიფიცირების
პროცედურა“
გვ. 7

ბოლო 11 წლის განმავლობაში უმუშევრობის
ღონე ყველაზე დაბალ ნიშნულს მიაღწია

სტატისტიკის სამსახურის
მონაცემებით, შრომისუნარიანი
მოსახლეობის 66,5% დასაქმებულია

TEDxTbilisi ბრუნდება

„საქართველოს ბანკის“ მხარდაჭერით
დაგეგმილი უნიკალური ღონისძიების
ბილეთების გაყიდვა უკვე დაიწყო

მოუწვევთ თუ არა თეთრხადათიანებს უნარ-ჩვევების ჩაბარებას
და რა საფრთხეებს შეიცავს მედიკოსთა სერტიფიცირება

ირაკლი ლარიბაშვილი სამეგრელოს ესტუმრა

საქართველოს პრემიერ-მინისტრი სამეგრელოს ეწვია. ირაკლი ლარიბაშვილმა, აშშ-ს ელჩ რიჩარდ ნორლანდთან ერთად ზუგდიდში „მაკდონალდსი“ გახსნა. ევროპული ტენდენციების მიხედვით შექმნილი და თანამედროვე ტექნოლოგიებით აღჭურვილი რესტორანი უპრეცედენტოდ მოკლე ვადაში, 5 თვეში აშენდა და განხორციელებული ინვესტიციის მოცულობამ 5.2 მილიონი ლარი შეადგინა. ზუგდიდში გახსნილი „მაკდონალდსი“ საქართველოს მასშტაბით რიგით მე-7 რესტორანია. „ეს არის უნიკალური პროექტი. მსგავსი ტექნოლოგიებით გაკეთებული რესტორანი მეხუთეა ევროპაში და მისასაღებელია, რომ ის ზუგდიდში გაიხსნა. რესტორნის გახსნაში აქტიურად იყო ჩართული გუბერნატორი და ადგილობრივი ხელისუფლება. დიდი მადლობა ასევე საქართველოში აშშ-ს ელჩს, რომელიც ჩვენი ქვეყნის მხარდაჭერია“, — აღნიშნა პრემიერ-მინისტრმა. რესტორანში 70 ახალგაზრდა დასაქმებული.

საქართველოს პრემიერ-მინისტრი გამოვიდა ინიციატივით, რომ ბიზნესმენი თემურ ჭყონია ზუგდიდის საპატიო მოქალაქედ დასახელდეს.

პრემიერ-მინისტრი ირაკლი ლარიბაშვილი დადიანების სასახლეთა ისტორიულ-არქიტექტურული მუზეუმის დედოფლისეული სასახლის კვლევასა და რესტავრაციის არქიტექტურული პროექტის პრეზენტაციასაც დაესწრო და სიტყვით გამოვიდა. ლარიბაშვილმა აღნიშნა, რომ უკვე გამოყოფილია თანხა დადიანების სამუზეუმო კომპლექსის მნიშვნელოვანი ნაწილის, ნიკოს სასახლის აღსადგენად. ასევე, დასრულებულია ბოტანიკური ბაღის პროექტირება და შესაბამისად, მისი რეაბილიტაციაც განხორციელდება: „დადიანების სასახლე თითოეული ქართველისთვის საამაყო ადგილია, ეს არის ქართული კულტურის შედევი, რომელიც ნათელი მაგალითია, ვინ არიან ჩვენი დიდი წინაპრები, როგორ სახელმწიფოს აშენებდნენ ისინი და როგორი ქვეყანა დაგვიტოვეს. ჩვენი ვალია, ეს უნიკალური სამუზეუმო კომპლექსი შემოვუნახოთ მომავალ თაობას, ალვადგინოთ და მოვუაროთ. ჩემთვის, როგორც მთავრობის მეთაურისთვის, ამ პროექტში მონაწილეობა დიდი პატივია“.

პრემიერი დარწმუნებულია, რომ სამუზეუმო კომპლექსი, რომელიც ცივილიზაციის თვალსაჩინო მაგალითია, უნიკალური ადგილი იქნება არა მხოლოდ ქართველებისთვის, არამედ უცხოელებისთვის, რომლებიც უშუალოდ გაეცნობიან, როგორ საქართველოს ქმნიდნენ ჩვენი წინაპრები. ირაკლი ლარიბაშვილმა განსაკუთრებული მადლიერებით აღნიშნა ამერიკის შეერთებული შტატების ელჩის წვლილი დადიანების კომპლექსის გადარჩენის საქმეში და განაცხადა, რომ ეკატერინეს სასახლის პროექტირება ელჩის ფონდიდან დაფინანსდა: „რიჩარდ ნორლანდი გამორჩეული და ერთ-ერთი საუკეთესო ელჩია. იგი ეხება ისეთ საკითხებს, რომელიც ჩვენს გულს წვდება. მან კარგად იცის, რა უხარია ქართველ კაცს, კარგად იცის ქართული კულტურისა და ისტორიის ფასი და ეს არის ჩვენი უმნიშვნელოვანესი. ელჩის მისია საქართველოში ივლისში სრულდება და მინდა, საქართველოს მთავრობისა და ქართველი ხალხის სახელით, კიდევ ერთხელ დიდი მადლობა გადავუხადო მხარდაჭერისთვის“.

ირაკლი ლარიბაშვილმა, საქართველოში აშშ-ს ელჩს საჩუქრად ეკატერინეს სასახლის სურათი გადასცა.

სამეგრელოს რეგიონში კულტურული ძეგლების, ზუგდიდის ცენტრალური სტადიონისა და ბოტანიკური ბაღის რეაბილიტაციის პროექტების დათვალისთვის შემდეგ, ირაკლი ლარიბაშვილი სტუდენტებს გაესაუბრა.

დადიანების სასახლის ეზოში შეკრებილმა ახალგაზრდებმა მთავრობის მეთაურს ზუგდიდში სპორტის სასახლის აშენების თხოვნით მიმართეს.

როგორც პრემიერმა აღნიშნა, რეგიონის გუბერნატორის, ლევან შონიას ინიციატივით, ზუგდიდში მულტიფუნქციური სპორტული კომპლექსის მშენებლობა იგეგმება, რომლის პროექტირება წელს დასრულდება.

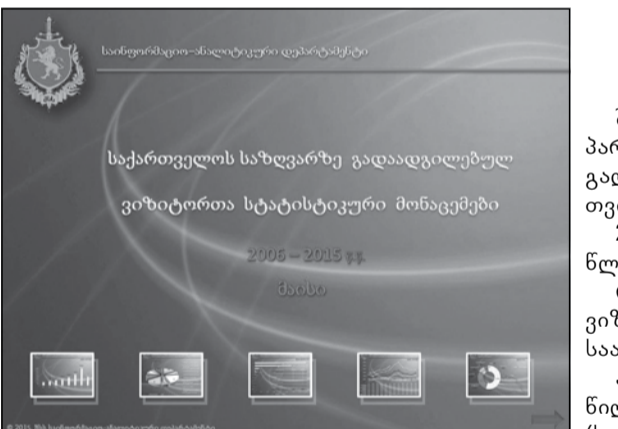
ახალგაზრდებმა რეგიონში სტუდენტური დასაქმების პროგრამების გააქტიურების სურვილი გამოთქვეს. პრემიერ-მინისტრმა ადგილობრივ ხელისუფლებას სტუდენტური დასაქმების პროგრამების დამუშავება დაავალა.

მთავრობის მეთაურს კითხვა ზუგდიდის მშენებლობის საკითხზეც დაუსვეს. ირაკლი ლარიბაშვილმა აღნიშნა, რომ ხელისუფლება ხაზის თითოეულ მკვიდრს პესის მნიშვნელობას დეტალურად განუმარტავს და ყველა რესურსს გამოიყენებს, რათა ადგილობრივი მოსახლეობა პროექტის სახელმწიფოებრივ მნიშვნელობაში დაარწმუნოს.

შეხვედრის შემდეგ სტუდენტებმა პრემიერ-მინისტრთან სამასხვორო ფოტოებიც გადაიღეს.

„ვერსიანისი“

2015 წლის მაისში საქართველოს 454 545 ვიზიტორი ეწვია

შინაგან საქმეთა სამინისტროს საინფორმაციო-ანალიტიკური დეპარტამენტმა წარმოადგინა საქართველოს სახელმწიფო საზღვარზე გადაადგილებულ ვიზიტორთა სტატისტიკური მონაცემები თვის მდგომარეობით. კერძოდ: 2015 წლის მაისის თვე 454 545 ვიზიტით განისაზღვრა, რაც 2014 წლის იგივე პერიოდის მაჩვენებელზე 14,7%-ით მეტია.

რაც შეეხება იანვარ-მაისის ინტერვალს, ქვეყანაში უკვე 1 835 545 ვიზიტი განხორციელდა, რაც 2%-ით მეტია 2014 წლის ანალოგიური საანგარიშო პერიოდის მაჩვენებელზე.

ამასთან, შემოღებული პირობითი დაყოფის მიხედვით, ზვედრითი წილის ურთიერთმიმართება შემდეგია: ტურისტი — 656 068 ვიზიტი (საერთო რაოდენობის 35,7%, კლება წინა წლის ანალოგიურ მაჩვენებელთან 22,1%, მატება წინა წლის ანალოგიურ მაჩვენებელთან -1,3%); ტრანზიტი — 405 208 ვიზიტი (საერთო რაოდენობის 22,1%, მატება წინა წლის ანალოგიურ მაჩვენებელთან 21%); სხვა — 774 269 ვიზიტი (საერთო რაოდენობის 42,2%, კლება წინა წლის ანალოგიურ მაჩვენებელთან -1,3%).

2015 წლის მაისშიც ყველაზე მეტი ვიზიტი კვლავ თურქეთიდან (+0,5%), აზერბაიჯანიდან (+8,7%), სომხეთიდან (+33%), რუსეთიდან (+42,5%) და უკრაინიდან (-5,8%) განხორციელდა. ასევე, პოზიტიური ტენდენცია ნარჩუნდება ევროკავშირის ქვეყნების მიმართულებიდან, საიდანაც საქართველოში ჩამოსვლების რაოდენობის ზრდის კუთხით, იანვარ-მაისშიც გამოირჩნენ ლიტვა (44%), გერმანია (27%), ჩეხეთი (26%), დიდი ბრიტანეთი (24%) და ნიდერლანდები (14%), შუა აზიის ქვეყნებიდან უზბეკეთი (14%) და ყაზახეთი (29%), აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნებიდან — ბელარუსისა და მოლდოვას მოქალაქეები 42% და 43%-იანი, ხოლო ცენტრალური აზიის ქვეყნებიდან — არაბეთის გაერთიანებული საამიროები 69%-იანი მატებით. აქვე აღსანიშნავია ამერიკის შეერთებული შტატების მოქალაქეების 15%-იანი ზრდა.

„პირველი“

ოდესის ახალი პროკურორი შესაძლოა ზურაბ ადიუშვილი გახდეს

უკრაინული მედიის ინფორმაციით, ოდესის ახალმა გუბერნატორმა მიხეილ სააკაშვილმა პროკურორისა და შინაგან საქმეთა სამინისტროს სამმართველოს უფროსის კანდიდატურები უკვე შეარჩია. ოდესის რეგიონის ახალი პროკურორი შესაძლოა საქართველოს ყოფილი მთავარი პროკურორი ზურაბ ადიუშვილი გახდეს.

უკრაინული ონლაინგამოცემა „პრესტუპნოსტი.ნეტ“-ის ინფორმაციით, ადიუშვილს პოზიციაზე უახლოეს მომავალში წარადგენენ. გამოცემას ეს ინფორმაცია ოდესის რეგიონის საოლქო ადმინისტრაციიდან მიანოდეს და ამასვე ადასტურებენ წყაროები უკრაინის პრეზიდენტის ადმინისტრაციაშიც.

ოდესის რეგიონის გუბერნატორად საქართველოს ყოფილი პრეზიდენტი მიხეილ სააკაშვილი 30 მაისს დაინიშნა. იუსტიციის ყოფილი მინისტრს, ზურაბ ადიუშვილს, საქართველოს მთავარი პროკურატურა თანამდებობის ბოროტად გამოყენებას, წამებისა და არაადამიანური მოპყრობის ორგანიზებას, მტკიცებულებების ფალსიფიკაციასა და დანაშაულის პროვოცირების ორგანიზებას ედავება.

„პირველი“

შს სამინისტროს გაყოფის შესახებ კანონპროექტს გაერთიანებული კომიტეტის სხდომაზე მხარი ერთხმად დაუჭირეს

პარლამენტის კომიტეტების გაერთიანებულ სხდომაზე საკანონმდებლო პაკეტი განიხილეს, რომელიც შს სამინისტროს გაყოფას, საპოლიციო და სახელმწიფო უსაფრთხოების ფუნქციების ერთმანეთისგან გამოჯვანებას ითვალისწინებს.

ჯანმრთელობის დაცვისა და სოციალურ საკითხთა, საფინანსო-საბიუჯეტო და განათლების, მეცნიერების და კულტურის კომიტეტების გაერთიანებული სხდომაზე წარმოდგენილ კანონპროექტს მხარი ერთხმად დაუჭირეს.

საკანონმდებლო პაკეტი, კომიტეტების წევრებს, შინაგან საქმეთა სამინისტროს იურიდიული სამმართველოს უფროსმა, ზვიად ოქროპირიძემ გააცნო. უწყების ინფორმაციით სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურს დაფინანსებისთვის დაახლოებით 36 მილიონ 743 ლარის გამოყოფა დასჭირდება. ფინანსთა სამინისტროს მიერ ბიუჯეტში აღნიშნული თანხის გათვალისწინებამდე, სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურს თანხა, შსს-ს საბიუჯეტო ასიგნებებიდან გამოეყოფა.

მთავრობის ინიციატივით, პარლამენტში წარდგენილია 55 კანონპროექტისგან შემდგარი საკანონმდებლო პაკეტი. მთავარი კანონპროექტებია „სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის შესახებ“ პროექტი და „პოლიციის შესახებ“ კანონში დაგეგმილი ცვლილებები, რომელთა ამოქმედებაც პირველი აგვისტოდან არის დაგეგმილი.

პირველი აგვისტოდან შეიქმნება სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური, რომელიც მთავრობის დაქვემდებარებაში არსებული სპეციალური დანიშნულების დაწესებულება იქნება. სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის უფროსს პარლამენტი აირჩევს. დაგეგმილი რეფორმის ფარგლებში, სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის შემადგენლობაში გადავა ისეთი დანაყოფები, როგორცაა კონტრდაზვერვის დეპარტამენტი, კონტრტერორისტული ცენტრი, სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური, ანტიკორუფციული სააგენტო, სპეციალური ოპერაციების დეპარტამენტი – ე.წ. შავნაბადას დანაყოფი.

შინაგან საქმეთა სამინისტროში შემდეგი საპოლიციო დანაყოფები რჩება: კრიმინალური პოლიცია, საპატრულო პოლიცია, შს სამინისტროში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირები, მომსახურების სააგენტო, დაცვის პოლიცია, საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტო.

საკანონმდებლო პაკეტი მომავალ კვირას პირველი მოსმენით სესიაზე გავა.

„პირველი“

ფიროსმანის „არსენალის მთა ღამით“ ბიძინა ივანიშვილმა იყიდა

კულტურის მინისტრის მრჩეველი ქეთევან დუმბაძე სოციალურ ქსელში ფიროსმანის ნახატის „არსენალის მთა ღამით“ მყიდველზე ინფორმაციას ავრცელებს.

დუმბაძე წერს, რომ ფიროსმანის ტილო ექსპრემიერმა ბიძინა ივანიშვილმა იყიდა:

„დღეს ბიძინა ივანიშვილმა ფიროსმანი იყიდა! არსენალის მთა მალე თბილისში იქნება!“.

არსებული ინფორმაციით, ნახატი 800 000 ფუნტ სტერლინგად გაიყიდა. ქართველი მხატვრის, ნიკო ფიროსმანის ერთ-ერთი ნახატი „არსენალის მთა ღამით“ გასაყიდად კონსტანტინე ივანიშვილი იყიდა. აღნიშნული ნახატი ნიკო ფიროსმანმა 1907-1908 წელს შექმნა. იგი ამ დრომდე კერძო კოლექციონერის საკუთრება იყო. ტილო ბოლოს 2010 წელს, ლონდონის აუქციონზე გაიყიდა. მანამდე ის 2007 წელს ნიუ-იორკის სოტბის აუქციონზე გაიყიდა.

„პირველი“

„გაპრისკაით, მაგრამ ძირს დანარსხებას არ ვაპირებთ“

რა პრადეს ხედვს 4 ნაციონალის პარტიდან წასვლას და რესპუბლიკელების ოპოზიციის გადსვლას შორის და „ოცნების“ რა პასუხს ედის დავით ბერძენიშვიდი

დანიელ კომანიაძე
599-95-33-16

რატომ გაახსენა 4 ექსნაციონალის პარტიდან წასვლამ რესპუბლიკელების ოპოზიციის გადსვლა, ვის მიიჩნევს ყველაზე სამარცხვინო ადამიანად ქვეყანაში, გახდება თუ არა კიდევ ერთი განხეთქილების საბაზი ხელისუფლების შტოებს შორის პრეზიდენტის არჩევის წესი და რა გარისკებს რესპუბლიკელებმა ორი მინისტრის პორტფელითა და ორი კომიტეტის თავმჯდომარეობით — „ვერსის“ რესპონდენტი რესპუბლიკელი დეპუტატი დავით ბერძენიშვილი.

— შესაძლოა, ეს ზუსტი ანალოგი არ არის, მაგრამ ჩემი პირველი რეაქცია 4 დეპუტატის წასვლაზე ნაციონალური მოძრაობიდან ასეთი იყო — 2004 წელი და ოპოზიციის 4 რესპუბლიკელის წასვლა გამახსენდა. მერე ეს 4 რესპუბლიკელი მიზიდულობის ცენტრი აღმოჩნდა და ახლა ვნახეთ, ეს 4 კაცის წასვლა რამდენად იქნება ნაციონალების დამსხვრევის დასაწყისი. თავს შევიკავებ პროგნოზისგან, ვისთან ერთად აღმოჩნდებიან, შეძლებენ თუ არა ფრაქციის შექმნას... პალიკო კუბლაშვილი დიდი გამოცდილების მქონე პოლიტიკოსია და ამბობს, 3 კაცი პარლამენტში იმისთვის ვიმუშავებთ, ზურაბ ჯაფარიძე და სხვა მომავალი პარტიონები ქართული პოლიტიკაში ახალ სახეებად დამკვიდრდნენო. საინტერესოა, აღმოჩნდებიან თუ არა მათთან ერთად კვალიფიციური ექსპერტები, რომლებიც ნაციონალების მართვების დროს, ამა თუ იმ ფორმით, ამ პარტიის ორბიტაზე იყვნენ. ალბათ, ისევ ნაციონალური წარმომავლობის მინიმუმ 2 დეპუტატს მოძებნიან ფრაქციის შესაქმნელად. მართალია, ეს ამ პარტიის დამსხვრევა არ არის, მაგრამ სერიოზული შეზღუდვაა, რასაც მიხედავს სააკაშვილის, რბილად რომ ვთქვათ, ძალიან უსარგებლო საქციელი, გუბერნატორად დანიშნა მოჰყვა. ამ პარტიისთვის ეს უფრო დიდი დარტყმაა, ვიდრე 4 წევრის წასვლა.

— თქვენი აზრით, ეს სააკაშვილის პასუხია თუ პირიქით, ამ ოთხმა წევრმა დაასწრო ყოფილ თავმჯდომარეს?

— მგონი, უბრალოდ დროში დაემთხვა, მაგრამ შესაძლოა, ამ ორ მოვლენას შორის არაპირდაპირი კავშირიც იყოს. არ ვიცი, ამ ოთხეულმა იცოდა თუ არა, რას აპირებდა სააკაშვილი, მაგრამ ძალიან არადასაჯერებელია, როცა მოხა მსაჯავარიანი ან გიგი წერეთელი ამბობენ, რომ სააკაშვილი ნორმალურად მოიქცა. უფრო სწორია სააკაშვილის „ძველ გვარდას“ ამ დროს სახეზე აღფრთოვანება სულაც არ ეტყობა. ფაქტობრივად, სააკაშვილმა ზურგი არამხოლოდ პარტიას, არამედ მთელ ქვეყანას აქცია. სააკაშვილის დიდი ხანია ვიცნობ და მეორე ადამიანი არ მეგულება, ვისაც ასეთი სამარცხვინო საქციელი ჩაუდენია. რეალურად, პრეზიდენტმა სხვა ქვეყნის ჩინოვნიკების სანაცვლოდ უარი საკუთარი ქვეყნის მოქალაქეობაზე თქვა. ეს ყველაზე უფავნი საქციელია.

— საკითხს ავსებდებით — მას დღემდე ეუბნებით, როგორც კი შემოაბიჯებ ქვეყანაში, დაგიჭერო და მეორე, ხომ არსებობს ორმაგი მოქალაქეობის შანსი?

— სააკაშვილის ორმაგი მოქალაქეობას არ მიანიჭებენ და სწორადაც მოიქცევიან! რა განსაკუთრებული დამსახურება მიუძღვის ამ ქმედებით ქვეყნის წინაშე, რომ მარგველაშვილმა ეს მაგარ ნაბიჯად შეაფასოს და ორმაგი მოქალაქეობა მისცეს? სააკაშვილი საქართველოსთვის მორჩა! მან ეს ვერც 2012 წელს, კოპაბიტაციის პერიოდში გაიზარა და ნაციონალური მოძრაობა მძევლად აიყვანა. 2013 წელს საპრეზიდენტო არჩევნებში ბაქრაძის კანდიდატურის წამოყენებით, ნაციონალებმა წინ ზომიერი ფლანგი წამოიწიეს და ამ გზას რომ გაჰყვოდნენ, შესაძლოა, უფსკრულის პირას არც მისულიყვნენ.

— ირაკლი წერეთელი, ირინა სარიშვილი და სხვა სახეები, ბოლო ხანებში, აქტიურ კამპანიაში ჩაერთნენ სააკაშვილისთვის ძებნილის სტატუსის მოსახსნელად. ეს რა მოძრაობაა, თქვენი აზრით და როცა პრესტიჟზე საუბარი, ხელისუფლებას სააკაშვილის გადმოცემის მოთხოვნაზე უარის მიღება არ მოუბრდა?

— მერე რა, სააკაშვილის დროსაც იყო ირაკლი ოქრუაშვილსა და სხვებზე გადმოცემის უშედეგო მოთხოვნები. ამიტომ ეს პროცესი გაუმართლებლად არ მიმდინარეობს. რაც შეეხება ირაკლი წერეთელსა და ირინა სარიშვილს, ისინი აქტიურ პოლიტიკაში ორი ათეული წლის წინ იყვნენ, დღეს კი არც პიროვნულად და არც პარტიულად ასე აღარაა, ამიტომ ეს მოძრაობა პოლიტიკურ კამპანიადაც კი არა, ცალკეული პიროვნებების დამოკიდებულებად მიმდინარეობს.

— სამაგიეროდ, კამპანიის სახე საარჩევნო კოდექსის ცვლილების მოთხოვნად მიიღო. „ოცნების“ სირცხვილია, რომ ჯერ კონკრეტული არაფერი გადაწყვეტილება. ე.წ. ოპოზიციურ რეიანში კი სწორედ თქვენი პარტია იყო ამ ცვლილების ფლანგის დღეს რა ხდება, სადაა თქვენი პრინციპული პოზიცია?

— მაკაფოდ გეტყვით, რომ რესპუბლიკელები რეგიონულ-პრო-პორციულ სისტემის მომხრე ყოველთვის ვიყავით, ეს ვერსია სამუშაო ჯგუფშიც შეტანილი გვაქვს, რომლის თავმჯდომარე ვახტანგ ხმალაძეა და საკონსტიტუციო კომისიაშიც, რომელსაც დავით

უსუფაშვილი ხელმძღვანელობს. ამასთან, კონსტიტუციური ცვლილებას 113 ხმა სჭირდება. ამ კვირის ბოლომდე პარტია „ქართული ოცნება“ ჩვენ, პარტიონებს თავის საბოლოო პოზიციას გეტყვის და მერე ერთიან გადაწყვეტილებას მივიღებთ.

— ანუ კოალიციაში ყველა დანარჩენი რეგიონულ-პრო-პორციულ სისტემაზე შეთანხმებული და მხოლოდ „ოცნება“ ფიქრობს პასუხზე?

— არა, თუმცა ამ სისტემის მიმართ სხვებსაც კარგი განწყობა აქვთ. რა გადაწყვეტილებაც უნდა მივიღოთ, საარჩევნო კოდექსი მაინც ყველა შემთხვევაში გაუმჯობესდება. თან, თუ ერთმანდატიანი ოლქები დარჩება, მაჟორიტარის არჩევის 50%-იანი ბარიერი შემოვა და მაინც უკეთეს ვარიანტს მივიღებთ. თუმცა როდის შევძლებთ წინსწინებას და მოვარგოვებთ ამ 113 ხმას, სხვა თემაა.

— სხვა თემა როგორაა, როცა მთელი საპარლამენტო ოპოზიცია, ნაციონალებიცა და ალასანიას პარტიაც ამ საკითხს მხარს უჭერს. გამოდის, ბარიერს მხოლოდ პარტია „ოცნება“ ქმნის?

— თუმცა არიან მაჟორიტარები, როგორც ნაციონალებიდან, ისე „ოცნებიდან“, ვინც ლიად აცხადებს, რომ არსებული სისტემის გაუქმების წინააღმდეგია. არც ისე მარტივია, ადამიანს უთხრა, საჭირო არ ხარო. ამიტომ პროცესი მიდის, „ოცნებამ“ ვადა ამ კვირის ბოლომდე ითხოვა და ახლა მათ პასუხს ველოთ. არსებულ ვითარებაში, ერთმანდატიანი გამსხვილებული ოლქები 50%-იანი ბარიერით მისაღები და მიღწევადი ვარიანტი მგონია. 50%-იანი ბარიერით არჩეული მაჟორიტარი კი უმრავლესობის რჩეული იქნება და არა უბრალოდ პირველად ადგილზე გასული. პარალელურად, საკონსტიტუციო ცვლილების მიღწევასაც უნდა ვეცადოთ. აქ მხოლოდ საარჩევნო სისტემის საკითხი არ დგას, სხვა თემებიც მნიშვნელოვანია. მაგალითად, ნაციონალები კოდექსის ცვლილებას მხარს ეუჭერენ, მაგრამ პრეზიდენტის არაპირდაპირი წესით არჩევას და არა უბრალოდ პირველად ადგილზე გასული უჭერს რეგიონულ-პრო-პორციულ სისტემას, მაგრამ საპრეზიდენტო არჩევნების დროს, პრეზიდენტი პირდაპირი წესით არჩევის გაუქმებას დაეთანხმება?

— ოპოზიცია ამას მხარს არ დაუჭერს, მაგრამ საარჩევნო თემბიკაზე უპრეზიდენტო კონსენსუსი უკვე შედგა და ახლა ხელისუფლებას ამ ცვლილებას სასამართლოც გაეაღებოდა?

— რალაცაზე ერთი პოლიტიკური ჯგუფია შეთანხმებული, რალაცაზე — მეორე. ისე ვერ ვიზამთ, რაც ჩვენ მიგვაჩნია სწორად, იმაზე საერთოდ არ ვისაუბროთ. საპარლამენტო რესპუბლიკების უმრავლესობაში, პრეზიდენტი პირდაპირი წესით არ ირჩევა. ჩემთვის ეს საკითხი და მისი უფლებამოსილებები უმნიშვნელოვანესია.

— არ ფიქრობთ, რომ ეს მომავალში ახალი განხეთქილების საბაზი გახდება?

— მაქსიმალურად ვცდილობთ, კონსენსუსის გზით ვიაროთ. არასოდეს დაგვიმალავს, რომ საპარლამენტო რესპუბლიკებში პირდაპირი წესით არჩეული პრეზიდენტი არასწორი და არაადექვატურია. ეს დღეს ვერ მოხერხება, მაგრამ ჩემს ვერსიას გეტყვით: 150-კაციანი პარლამენტი და ამას დამატებული, 200-მდე კაცი სამხარეო საკონსულტაციო საბჭოებში სრულიად საკმარისია პრეზიდენტის ასარჩევად. გამგებელი, საკრებულოს თავმჯდომარე და მისი მოადგილე ყველა რაიონში, დაახლოებით 200 კაცია, ანუ სულ 350-მდე ადამიანი რომ ირჩევდეს საქართველოს პრეზიდენტს, ეს გაცილებით ადეკვატურია, ვიდრე პირდაპირი წესით, ან მხოლოდ პარლამენტის მიერ არჩევა. თუმცა ამაზე სხვა პარტიები არ წამოვლენ.

— ახლა ახალი ჭორები აგორდება — აი, მიიღეს რესპუბლიკე-

ლებმა ორი კომიტეტი და ორი მინისტრის პორტფელი და ამათაც დაუწყეს ძირის გამოთხრა პრეზიდენტსო?

— ეს ხმები ნამდვილად ვერ აგორდება, რადგან ამას 1994 წლიდან ვამბობთ.

— ახლაც იმაზე საუბარი, რომ ხელისუფლების ყველა შტო ერთ ძალას აქვს დაკომპლექტებული. არ ვიცი, 2016 წელს რა იქნება, მაგრამ პრეზიდენტს პარლამენტი და ადგილობრივი თვითმმართველობა თუ აირჩევს, ეს ინსტიტუტი მართლა მარონეტული არ იქნება?

— ეს საკითხი დღეს მართლა არ დგას. არავინ იცის როგორი იქნება პარლამენტის შემადგენლობა 2016 წელს, ასევე, თვითმმართველობის — 2017 წელს. კონსტიტუცია ამ ცვლილებებს გვერდს მაინც ვერ აუვლის. პრეზიდენტის უფლებამოსილებებიც ახლებურად უნდა განისაზღვროს. შემცირებას ან გაზრდას კი არ ვგულისხმობ, ევროპულ სტანდარტებთან მიხედვით მაქვს საუბარი.

— ანუ, ამ თემას კოალიციაში უკვე განიხილავთ?

— დიახ, ამაზე საუბრები მიმდინარეობს. ყველაზე დიდი, 46-კაციანი ფრაქცია „ქართული ოცნება“ და მათი აზრი საინტერესოა. პარალელურად, ვმუშაობთ სხვა პარტიებთან, რომ ოპტიმალურ ვარიანტზე შევჯერდეთ. თუმცა ეს ყველაფერი საჯარო არ არის.

— შეიძლება, ერთ დღეს გვითხრათ, პრეზიდენტს აღარ აირჩევთ, მას დაგინიშნავენო?

— ერთ დღეს ვერ გავიღვიძებთ და ვიტყვით, უი, პრეზიდენტს ველარ აირჩევთო. ამ საკითხს ჯერ ინიცირება, მერე ორი საპარლამენტო სესია, კენჭისყრა და საკონსტიტუციო ცვლილება სჭირდება. ნებისმიერ შემთხვევაში, ეს საკითხი დღის წესრიგში დადგება, თუმცა მისი გასვლის ალბათობა, ამ მოწვევის პარლამენტში, ძალიან მცირეა.

— არადა, მანამდე პრეზიდენტის ჰიპოთეტურ ჯგუფში თქვენც მოიაზრებოდით. იმ კონფიგურაციაზე რას ფიქრობთ, რომ ალასანია, ნაციონალური პრეზიდენტი ერთ ბანაკში არიან?

— ნორმალურია და გეტყვით რაღონ — ხელისუფლების დანაწილების პრინციპი ასე ახლოს დემოკრატიულ სტანდარტთან ვერ არ ყოფილა. გავიხსენოთ: გამსახურდია პარლამენტის, სასამართლოსა და მთავრობის უფროსი იყო, თვითმმართველობა არც ჰქონია. შევარდნაძემ 2-3 წელი ცოტა იჯაჯგურა, მერე მოყოლიდა და კაცს პირდაპირ ერქვა სახელმწიფოს მეთაური — პარლამენტის თავმჯდომარე. მერე სააკაშვილიც ყველაფრის უფროსი იყო და ამას მეოთხე ხელისუფლება, მასმედიაც მიამატა. ახლა პრეზიდენტი ყველასგან დამოუკიდებელია, მათ შორის, მისი წარმდგენი პარტიისგანაც.

— ბიძინა ივანიშვილისგანაც დამოუკიდებელია?

— დიახ, დღეს ის აბსოლუტურად დამოუკიდებელია, ყველა ფორმალური და არაფორმალური ცენტრისგან. სასამართლო პროკურატურას რომ არ ემორჩილება და უამრავი გამამართლებელი განაჩენი გამოდის, ესეც ხომ მართალია?!

— და მადლობა რესპუბლიკელ გვერტაძეს?

— არაა რესპუბლიკელი. მადლობა მოსამართლე გვერტაძეს! ამგვარად, სასამართლო ხელისუფლებაც დამოუკიდებელი გვაქვს. პარლამენტი მთავრობას ყველაფერს არ უმტკიცებს და ხანდახან თითქმის უქნევს. მერე რა, რომ ერთი პოლიტიკური გუნდი ვართ, პარტიონობა-კონკურენციის რეჟიმში ვმუშაობთ. მედია სრულად დამოუკიდებელია, ასევე, არასამთავრობოებიც. თანაც, ახლა კოალიციური მთავრობა გვაქვს, სადაც „ოცნების“, რესპუბლიკური პარტიის წევრები და უპარტიო ადამიანებიც არიან.

— ისე, აქამდე რესპუბლიკელებს ასეთი აღზევების ხანა ექონია?

— ჩვენ ხან გიყვები ვიყავით, ხან სუსტები, 1992-1995 წლებში დიდი ფრაქცია გვექნოდა პარლამენტში და მთავარი ოპოზიციური ძალა ვიყავით, მინისტრებიც გვყოლია, მერე დავესუსტდით, მაგრამ დღეს, ამ ხელისუფლებაში უფრო მეტი პასუხისმგებლობა გვაქვს.

— სხვათა შორის, ყოფილმა რესპუბლიკელმა ვახტანგ ძაბირაძემ მითხრა, შესაძლოა, ეს პარტია იმიტომ აღზევდა, რომ მერე დაეცემა განიცადოსო. ამ საფრთხეს ვერ ხედავთ იმის ფონზე, რომ კოალიციიდან გიშვებდნენ, ივანიშვილი ოპოზიციას გინოვებდნენ და უცებ, სრული სახელისუფლო პაკეტი მიიღეთ?

— ვახტანგ ძაბირაძე პარტიის წინა-ერთი დამფუძნებელია და დღემდე გვეგულშემატკივრობს. დიახ, ჩვენ გავრისკეთ! შიშს დიდი თვალში აქვს — იმასაც ამბობენ და წერენ, რომ თურმე, სიაში 70%-ის მოთხოვნას ვაპირებთ... ამ დროს, ასე არაა, ადეკვატურები ვართ. ამ კითხვაზე ყველაზე ზუსტი პასუხი ასეთია: 21 მაისს, ჩვენს კონფერენციაზე პარტიის პირველი და მეხუთე თავმჯდომარე, ვახტანგ ძაბირაძე და ხათუნა სამხიძე ერთად ისხდნენ და მსჯელობდნენ. ესაა ჩვენი ძალა და გამოცდილება, რაც თუ გარანტიას არა, მაშინ იმის მაღალ ალბათობას ნიშნავს, რომ რესპუბლიკელები ძირს არ დავენარცხებით და სულაც არ გამოვირცხავთ, რომ ამით ყველა ბედნიერი არ იქნება.

პერსონალი

საქართველოს თავდასვის მინისტრი ნატო-ს გენერალურ მდივანს შეხვდა

თავდაცვის მინისტრის რანგში თინათინ ხიდაშელის პირველი შეხვედრა იენს სტოლტენბერგთან ნატო-ს შტაბ-ბინაში სამუშაო ვიზიტის ფარგლებში გაიმართა.

შეხვედრაზე ნატო-საქართველოს ურთიერთობები და უფლის სამიტიზე საქართველოსთვის მინიჭებული არსებითი პაკეტით გათვალისწინებული მიმართულებები განიხილეს. საუბრის მთავარი თემა 2016 წელს დაგეგმილი ნატო-ს ვარშავის სამიტი იყო. საქართველო ვარშავის სამიტიზე განეწინაურების სამოქმედო გეგმას ითხოვს — თავდაცვის მინისტრი ალიანსის ლიდერებთან და პარტიონებთან შეხვედრებს სწორედ ამ დღის წესრიგით იწყებს.

„ვარშავის სამიტი, როგორც ამ შეხვედრაზე, ასევე დღეიდან მომავალი წლის 9 ივლისამდე ნებისმიერ ჩემს შეხვედრაზე იქნება საუბრის მთავარი თემა. ჩვენი პოზიცია, დამოკიდებულება ცნობილია — ჩვენ ვითხოვთ, საქართველო გადავიდეს ნატო-სთან ურთიერთობის თვისობრივად ახალ ეტაპზე“, — განაცხადა თინა ხიდაშელმა.

იენს სტოლტენბერგთან შეხვედრაზე განსაკუთრებული ყურადღება გამახვილდა ნატო-ს ერთობლივი წვრთნისა და შეფასების ცენტრის ჩამოყალიბებაზე.

როგორც თავდაცვის მინისტრმა შეხვედრის დასრულების შემდეგ აღნიშნა, გადაწყვეტილება ცენტრის ადგილმდებარეობაზე უკვე მიღებულია და ქართული მხარე საბოლოო პასუხს ალიანსისგან ელოდება.

„პირველი“

შაქარი გაქვირდა – გაქვირდება თუ არა სხვა პროდუქტი

მანია მიშელაძე
593-51-90-12

საქართველოს სავაჭრო ქსელებსა და სუპერმარკეტებში 1 კგ შაქრის ფასი, საშუალოდ, 1.60-1.70 ლარის ფარგლებში მერყეობს. 2014 წლის შემოდგომაზე, ვიდრე ეროვნული ვალუტა ლარი დეველვაციას დაინებდა, 1 კგ შაქარი 1.35-1.40 ლარი ღირდა. არადა, საერთაშორისო ბაზარზე შაქარი იაფდება, საქართველოში კი ეს ტენდენცია არ ასახულა. პარალელურად, საერთაშორისო სავალუტო ფონდი (სსფ) აქვეყნებს კავკასიისა და შუა აზიის რეგიონის ქვეყნების მიმოხილვას, რომელიც 2015-2016 წლების ეკონომიკურ ტენდენციებს ასახავს. სსფ-ს ანგარიშით, რომელიც სპეციალისტებისთვის სერიოზული სიგნალია, 2016 წელს, საქართველოში სეინიმუმ, 5%-იანი ინფლაცია მოსალოდნელია. მეტიც, 2016 წელი ნამდვილად არ იქნება იმაზე უკეთესი, ვიდრე 2015 წელი იყო — მომავალ წელს, ლარის დეველვაცია გაგრძელდება, რასაც ცალკეული პროდუქტების გაძვირება მოჰყვება.

ადგილობრივი ბაზრის ბანკინიანი

საქართველოში შაქარი უკრაინიდან, ბულგარეთიდან და ბრაზილიიდან შემოდის. ამ პროდუქტის იმპორტი და ადგილობრივი მოხმარება 100 მილიონი ტონაა. ეკონომიკის ექსპერტების შეფასებით, საქართველოს ბაზარზე შაქრის საერთაშორისო ბაზრის ტენდენციებს მონოპოლიური მდგომარეობის გამო ვერ პასუხობს. შაქრის ფასს საქართველოში ბაზრის შიდა მდგომარეობა განსაზღვრავს — შაქარი ღირს იმდენი, რაც იმპორტიორისთვისაა მომგებიანი.

შაქარი ის ერთ-ერთი საკვები პროდუქტია, რომლის ფასი რეალიზაციაზე უარყოფითად ვერ აისახება, რადგან ექსპერტების განცხადებით, შაქარი კარგად გაყიდვადი პროდუქტი იყო მაშინაც, როცა 1 კგ-ს ფასი 2.00 ლარს აჭარბებდა.

საქართველოში შაქრის ძირითადი მწარმოებელი კომპანია „აგარის“ ქარხანაა, რომელსაც უკრაინულ შაქართან კონკურენცია უჭირს. არც ისე დიდი ხნის წინ, სავაჭრო ქსელებში, 1 კგ იმპორტირებული შაქარი 1.15-1.20 ლარად იყიდებოდა, არადა, ქართული პროდუქტის ფასი, ლარის დეველვაციის გამო, 1.50-1.60 ლარია. ამჟამად, საქართველოს სავაჭრო ქსელსა და სუპერმარკეტებში, 1 კგ „აგარის“ შაქარი 1.60 ლარი, ხოლო უკრაინული — 1.30-1.40 ლარია.

ექსპერტები უკრაინული შაქრის სიახფეს ამ ქვეყანაში შექმნილი მდგომარეობით ხსნიან. მართალია, რუსეთ-უკრაინის ომმა ამ ორი ქვეყნის ეკონომიკა მძიმე მდგომარეობაში ჩააგდო, რასაც უკრაინული გრივანა და რუსული რუბლის გაუფასურებაც მოჰყვა, მაგრამ სამაგიეროდ, რუსული და უკრაინული ექსპორტი გაიზარდა. ეს ნიშნავს, რომ საქართველოში, რუსეთიდან და უკრაინიდან იმპორტირებული პროდუქტები არ გაძვირდება. ეს ტენდენცია საქართველოს ბაზარზეც აისახა, მართალია, 2014 წლის ნოემბრიდან დღემდე, ლარი თითქმის 31%-ით გაუფასურდა, მაგრამ სწორედ რუსეთიდან და უკრაინიდან, იგივე ფასად იმპორტირებული პროდუქტების ხარჯზე, ადგილობრივ ბაზარზე, საკვები პროდუქტები დედად არ გაძვირდება. ძირითადად, 20-30 თეთრით გაძვირდა, რაც ლარის 31%-იანი დეველვაციის ფონზე, არც ისე საგანგაშოა.

სააგენტო „ფაქტიკის“ ინფორმაციით, საქართველო საქონლისა და მომსახურების იმპორტს უცხოურ ვალუტაში, ძირითადად, აშშ დოლარში ახორციელებს. იმპორტირებული პროდუქტების წილი, საქართველოს მოსახლეობის მთლიან მოხმარებაში, 66%-ია. თუ ლარი დოლართან მიმართებაში უფასურდება, იმპორტიორების შემოსავალი მცირდება, რადგან ისინი საზღვარგარეთ პროდუქტების ძირითადად დოლარში ყიდულობენ, საქართველოში კი ლარში ყიდიან. მაგალითად, როდესაც ლარის კურსი დოლართან მიმართებაში 1.70 იყო და იმპორტიორი ერთ კილოგრამ შაქარს საზღვარგარეთ 1 აშშ დოლარად ყიდულობდა, შეედლო საქართველოში პირობითად, 1.80 ლარად გაყიდა. როდესაც ლარის კურსი 2.00 ლარს გადასცდა, იმპორტიორს აღარ შეუძლია 1 აშშ დოლარად შესყიდული შაქარი 1.80 ლარად გაყიდოს, ის იძულებულია პროდუქტი გააძვიროს. თუმცა, ვალუტის კურსის გაუფასურებას ყოველთვის და ყველა იმპორტირებულ პროდუქტზე ფასების ზრდა არ მოჰყვება. ფასების ცვლილება

დარის დეველვაცია 2016 წელსაც გაგრძელდება?!

დამოკიდებულია ადგილობრივ ბაზარზე მოთხოვნის ზრდასა და იმპორტირებული პროდუქტის საზღვარგარეთ შესასყიდი ფასის ცვლილებაზე.

სსფ-ს არასახარბილო პროგნოზი

ექსპერტი ეკონომიკის საკითხებში, პროფესორი იმზარ ჯგერანიძე „ვერსიასთან“ საუბრისას აცხადებს, რომ ლარის კურსის დეველვაციის პირობებში, 1 კგ შაქრის 20 თეთრად გაძვირება საგანგაშო ვითარება არ არის. ემზარ ჯგერანიძემ საერთაშორისო სავალუტო ფონდის (სსფ) ის ანგარიშიც განიხილა, რომელიც კავკასიისა და შუა აზიის რეგიონის ქვეყნების ეკონომიკურ მდგომარეობას ასახავს. სსფ-ს მიმოხილვის მიხედვით, 2016 წელს, ლარის დეველვაციის ტენდენცია გაგრძელდება და შაქართან ერთად სხვა პროდუქტებიც გაძვირდება.

— ბატონო ემზარ, იმ პირობებში, როდესაც უკრაინიდან იმპორტირებული შაქარი არ გაძვირდება, 1 კგ „აგარის“ შაქარი ადგილობრივ ბაზარზე 1.60 ლარი რატომ ღირს?

— ლარის დეველვაციის ყველაზე ხელისშემწყობი ფაქტორი ის იყო, რომ მთელ მსოფლიოში აშშ დოლარი გამყარდა. ეს ნიშნავს, რომ სამომხმარებლო კალათის ძირითადი საქონელი, რომელიც დოლარზე კოტირდება, გაიზარდა. მათ შორის, ხორბალი, შაქარი, ნავთობპროდუქტები და სხვა. სწორედ ამიტომ გადავრჩით, რადგან ინფლაციის სწრაფი ზენოლა არ მიგვიღია. 2014 წლის ნოემბრიდან დღემდე, ლარის დეველვაციის პირობებში, 1 კგ შაქრის 20 თეთრით გაძვირება, რომელიც 100%-ით იმპორტირებული პროდუქტია, აბსოლუტურად ნორმალურია. რაც შეეხება შაქრის ფასს საერთაშორისო ბაზარზე, „ბლუმბერგის“ მონაცემებით, ამ მხრივ, სერიოზული ცვლილებები არ ფიქსირდება. მეტიც, გადაჭარბებულია ცალკეული ექსპერტების მოსაზრება, რომ შესაძლოა, მსოფლიოში შაქრის მარაგი ამოიწუროს, რადგან იგივე „ბლუმბერგის“ ინფორმაციით, ამ პროდუქტის რეზერვებთან დაკავშირებული პრობლემები ნამდვილად შეინიშნება. რაც შეეხება მარაგებს ჩვენს ძირითად მიმწოდებელ ქვეყნებში — უკრაინასა და რუსეთში, ჭარხლის მოსავალი ნორმალურია, ემზარგო არ გველოდება და ამ მხრივ, განსაკუთრებული შეშფოთების საფუძველს ვერ ვხედავ.

— სსფ-ს ანგარიშის მიხედვით, 2016 წელს, სახარბილო ვითარება არ გველის, რადგან ლარის კურსის დეველვაცია და ფასების ზრდა გარდაუვალია.

— სსფ-მ დეტალურად მიმოხილა, რა გაკეთდა ამ ქვეყნებში 2015 წელს, რა ფაქტორები იქნება მნიშვნელოვანი 2016 წელს და რა შედეგებს მივღებთ. ეკონომიკური ზრდის მიხედვით, 2015-2016 წლებში, მოსალოდნელია ვარდნა, საქართველოს ეკონომიკური ზრდა 2% იქნება. მართალია, ეს 2%-იანი ზრდა რეგიონში ყველაზე უკეთესი მაჩვენებელია, მაგრამ რეალურად, დიდი ზრდა არ არის. მიმდინარე წელს, ანგარიშთა ბალანსის უარყოფითი სალდო მინუს 11% იქნება, მომავალ წელს — მინუს 12%. ეს ნიშნავს, რომ დეველვაციის კუთხით, ლარზე ზენოლა გაგრძელდება. ბიუჯეტის დეფიციტი 4%-მდეა ნავარაუდევო, მაგრამ მომავალ წელს, ოდნავ მეტი იქნება. ჩვენს ძირითად პარტნიორ ქვეყნებში — თურქეთში, აზერბაიჯანში, ყაზახეთში, რუსეთსა და უკრაინაში ექსპორტი შემცირდება. იმის გამო, რომ რუსეთში რთული ვითარებაა, ტრანსფერებიც მოკლებულა. მართალია, რუსული რუბლი გამყარდა, მაგრამ ეკონომიკურად, ეს ჯერ არაფერს ნიშნავს. აქედან გამომდინარე, შეგვიძლია ვთქვათ, რომ 2016 წლის ბიუჯეტი, თითქმის იგივე პარამეტრებში დაიგეგმება, როგორც 2015 წელს დაიგეგმა.

— სსფ-ს დეველვაციის მოსაზრებით, განვითარებად ქვეყანა — საქართველოში, მაღალი ეკონომიკური ზრდა უნდა იყოს, ანუ ეკონომიკის 5%-იანი ზრდაც კი არ არის საკმარისი. არადა, სსფ-ს მიმოხილვით, მომავალ წელს ეკონომიკა მხოლოდ 2%-ით უნდა გაიზარდოს, ეს რას ნიშნავს?

— ეს არის ეკონომიკური თეორია და კარგად მესმის მათი, ვინაშე საქართველოში ეკონომიკის 10%-იანი ზრდა სურთ, მაგრამ ამ შემთხვევაში, სხვადასხვა კლასიფიკაციის ქვეყნებს ერთმანეთში ვურევთ. ჩვენ ვსაუბრობთ ექსპორტზე ორიენტირებულ ქვეყნებზე და არა ჩინეთზე, სადაც ეკონომიკის 7.9%-იანი ზრდა ნორმალურია, ხოლო 7.8%-იანი ზრდა უკვე შეშფოთებას იწვევს. თუ ჩინეთის საზომით მივუდგებით საქართველოს, ანალიზი გაგვიჭირდება, რადგან ჩინეთის ეკონომიკური ზრდის მაჩვენებელი საკმაოდ მაღალია. ზოგადად, ეს განსაკუთრებული ქვეყანაა, რომელიც მსოფლიოს ტექნოლოგიებით და მძიმე ინდუსტრიით ამარაგებს. ჩინეთი კომუნისტური ქვეყანაა, დიქტატორული ხელმძღვანელობა ჰყავს, რომელმაც კარგად იცის, როგორ უნდა გაარღვოს ჯეხილი საბაზრო ეკონომიკის ქვეყნებში — აშშ-სა და ევროპაში, როგორ გაასაღოს საკუთარი საქონელი იქ, ან როგორ მოიპაროს ახალი ტექნოლოგიები. დაიხ, ფანტასტიური იქნება, რომ საქართველოს ეკონომიკა 10%-ით გაიზარდოს, მაგრამ ეს ნარმოუდგენელია. ჩვენ ექსპორტზე ორიენტირებული არ ვართ, რომელიც მძიმე ინდუსტრიას აშენებს და ბუნებრივია, არც იმხელა ბაზარი გვაქვს, როგორც ჩინეთს. საქართველოს ეკონომიკის ზრდის ერთადერთი გზა ინვესტიციებია, მაგრამ ვიდრე ამერიკაში ასეთი ფულად-საკრედიტო პოლიტიკა იქნება და დოლარი სხვა ვალუტებთან მიმართებაში გამყარდება, უნდა გვესმოდა, რომ ინვესტიციების მოზიდვის მხრივ, რთულ პირობებში ვიქნებით.

— სსფ-ს ანალიზი კონკრეტული უწყების სახელმძღვანელოა, თუ მთლიანად, მთავრობის ეკონომიკური გუნდის?

— ჩავთვალოთ, ეს არის ჭკვიანი, გამოცდილი ექსპერტების ვარაუდი. როგორც მინიმუმ, მთავრობამ ეს ანალიზი უნდა განიხილოს და საპირიზონედ დიდუღოს სხვა გამოცდილი ექსპერტების მიმოხილვა, რომელიც ან დაეთანხმება სსფ-ს ვარაუდს და შესაბამის ზომებს მიიღებს, ან სრულიად ახალ და განსხვავებულ კვლევას წარადგენს. ამ კვლევას ყურადღება რომ არ მივაქციოთ, იმ მდგომარეობაში აღმოვჩნდებით, როგორც 2014 წლის ნოემბერ-დეკემბერში გვექონდა. სსფ-ს მიმოხილვა უნდა გააანალიზოთ და ვთქვათ, რომ 2016, საარჩევნო წელს, გარკვეული სირთულეები გველის. ჩვენ ახლა ისიც არ ვიცით, რა პარამეტრებით უნდა დაიგეგმოს 2016 წლის ბიუჯეტი, არადა, უკვე მაისია და ბიუჯეტის BDD უკვე წარმოდგენილი უნდა იყოს. არ გვიანაა, ეროვნული ვალუტის რა კურსით დაიგეგმება 2016 წლის ბიუჯეტი, როგორ იქნება ინფლაცია მომავალ წელს, როგორ იქნება მიმდინარე ოპერაციების ბალანსი. აი, სწორედ ამ ტიპის ინფორმაციების საფუძველზე გავიგებთ, სწორია თუ არა სსფ-ს დასკვნა. ჩემი აზრით, სავალუტო ფონდის პროგნოზები ახლოსაა რეალბასთან. აქ მიზეზ-შედეგობრივ კავშირებზეა საუბარი ჩვენსა და რეგიონის ქვეყნებს, ასევე ძირითად სავაჭრო პარტნიორ ქვეყნებსა და მათ სავალუტო პრობლემებს შორის.

— მთავრობა და ეროვნული ბანკის პრეზიდენტი ამბობენ, რომ ლარის დასტაბილურების პროცესი დაიწყო, მაგრამ მეორე მხრივ, სსფ-ს ანალიზის თანახმად, კავკასიისა და შუა აზიის ქვეყნების ეროვნული ვალუტების დეველვაცია გაგრძელდება. ეს ურთიერთსაწინააღმდეგო მოსაზრებები როგორ აისახება საქართველოს ეკონომიკაზე?

— ლარის დეველვაცია იმიტომ დაიწყო, რომ ბიუჯეტის მიმდინარე ბალანსში გარღვევები გვექონდა, მათ შორის, ექსპორტში, ტრანსფერებსა და ინვესტიციებში. ეს პრობლემები რჩება და ის, რაც აქამდე სავალუტო ნაკადებმა დაგვაკლო, სწორედ ლარის დეველვაციით შეივსო. ამიტომ, ლარის ასეთი დაბალი კურსი შენარჩუნდება და 1 აშშ დოლარის ფაქტობრივი კურსი, 2.30 ლარის ფარგლებში იტრიალებს. ეს იმიტომ, რომ აპრილში ეკონომიკური ზრდა ძალიან დაბალი იყო, მაისში უკეთესი აქტიურობა იყო, მაგრამ ყველაფრის მიუხედავად, მომავალ წელსაც, სწორედ ამ ნიშნულში ვიქნებით. მეტიც, 2016 წელს, მოსალოდნელია, ლარის დეველვაცია 2.5-ის ბაზაზე მოხდეს, თუ მიმდინარე ანგარიშთა ბალანსზე ზენოლა გაგრძელდება, თუმცა ლარის პანიკური დაცემა მოსალოდნელი არ არის.

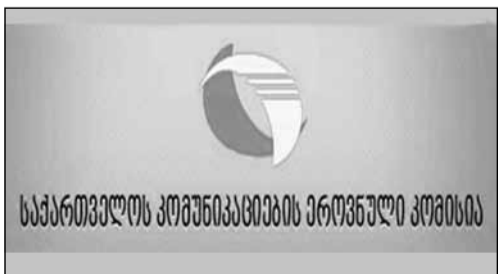
— როგორ გეონიათ, ლარის კურსის დეველვაცია მხოლოდ საფარეო ფაქტორებმა გამოიწვია?

— შეიძლება, უფრო კარგად გვეუმავა ინვესტირებთან, რათა მეტი ინვესტიცია მოგვეზიდა. ძირითადი პრობლემა სწორედ ინვესტიციების არასაკმარის რაოდენობაში გვაქვს. ეჭვი არავის ეპარება, რომ წელს, ქვეყანაში მილიარდი დოლარის ინვესტიცია შემოვა, რადგან ნავთობსადენის პროექტი მიმდინარეობს და ზუღონების პროექტიც იწყება, მაგრამ საკითხავია, საკმარისი იქნება, თუ არა ეს. ვფიქრობ, მილიარდზე მეტი უნდა იყოს ზუსტად იმდენი, რამდენიც სხვა არხების საშუალებით დაგვაკლდა. ინვესტიციების დათვისის მეთოდოლოგია კი უნდა შეეცვალოს, მაგრამ იმიტომ კი არა, რომ არ ვარგა, უბრალოდ, ამ მეთოდოლოგიას, რომელიც საერთაშორისო სტანდარტებს შეესაბამება, ერთი რამ აკლია. შესაძლოა, ინვესტიცია განახორციელოთ, მაგრამ ეს ვალუტის კურსის ცვლილებასთან საერთოდ არ იყოს დაკავშირებული, მაგალითად, ჩინურმა კომპანიამ, რომელიც ოლიმპიური სოფელი ააშენა, ინვესტიცია უძრავი ქონების სახით შემოიტანა. ეს ნიშნავს, რომ ჩინური ინვესტიცია ამ შემთხვევაში, თანხის სახით არ შემოსულა, სტერილიზაციის გზა არ გაუვლია და შესაბამისად, ასეთი ინვესტიცია კურსზე ზეგავლენას ვერ მოახდენს.

პერსონალი

კომუნიკაციების პროვულა კომისიამ ხელფასებში

3 926 290.42, პრაქტიკაში კი 2 723 946.55 ლარი დახარჯა

საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისია 2014 წლის ანგარიშს აქვეყნებს, სადაც უწყების მიერ გახარჯული ბიუჯეტი და 2015 წლის ბიუჯეტის ხარჯვის გეგმა წარმოდგენილია.

ანგარიშის თანახმად, 2014 წელს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის შემოსავლებმა 8 272 875.03 ლარი, ხარჯებმა კი 9 721 794.86 ლარი შეადგინა. ამასთან, ანგარიშში მოცემულია 2015 წლის ბიუჯეტის გეგმა, სადაც კომისიის შემოსავალი და გასავალი იდენტურია და 12 256 640.00 ლარით განისაზღვრა. ანგარიშის თანახმად მივლინებებისთვის კომისიამ 2014 წელს 202 476.54 ლარი დახარჯა, 2015 წლის საბიუჯეტო გეგმაში კი სამივლინებო ხარჯები 150 000.00 ლარამდეა შემცირებული.

რაც შეეხება შრომის ანაზღაურებას, 2014 წელს თანხა 3 926 290.42 ლარს შეადგენდა, 2015 წელს კი შრომის ანაზღაურებისთვის გათვალისწინებული ხარჯი 4 544 506.40 ლარამდე გაიზარდება.

კომუნიკაციების ეროვნულ კომისიას, 2014 წლის პრემიების ფონდისთვის 2,723,946.55 ლარი ჰქონდა გათვალისწინებული, 2015 წლის ბიუჯეტის გეგმაში კი ეს თანხა 962,587.50 ლარს შეადგენს.

„პირველი“

მუშაიდის ბაღი, რომელიც თბილისში არსებულ თითზე ჩამოსათვლელ პარკებს შორის ერთ-ერთი უძველესია, ზაფხულის ცხელ დღეებში ქალაქში მყოფი ადამიანებისთვის გაჭირვების ტალკვესია. უფრო სწორად, ასე ადრე იყო — ნელს კი, მოქალაქეები აცხადებენ, რომ პარკში შეღწევა, მხოლოდ დღის 11 საათზეა შესაძლებელი და საღამოთივც ძალიან ადრე იკეტება. „დილიდანვე გვინდა, ბავშვები გავასეირნოთ, მაგრამ დიდი ხანია, 11 საათამდე პარკში არ გვიშვებენ. თავიდან გვეგონა, ე.წ. ზამთრის რეჟიმზე მუშაობდა, მაგრამ... დღემდე არაფერი შეცვლილა. 11 საათზე ისე ცხელა, ბავშვები პირიქით, მზეს უნდა მოვარიდოთ. საღამოსაც, 7-8 საათის მერე გრილა და სწორედ ამ დროს გვინდა სეირნობა. სად გავიწილა, პარკს კეტავენ? დაცვის თანამშრომელმა გვითხრა, რა ვქნათ, ატრაქციონები 11 საათამდე არ მუშაობს და ამ დრომდე, პარკში შემოსვლას რა აზრი აქვსო. კარგი იქნება ატრაქციონებიც ამუშაონ დილას. შუადღეს, მზის გულზე ხომ არ გაერთობიან ბავშვები? მაგრამ, ატრაქციონებს ვინ დარდობს, პარკში უბრალოდ შემოსვლის და გასეირნების უფლებას აღარ გვითხოვენ“, — აცხადებენ მოქალაქეები, რომლებმაც გაგვიმხილეს, რომ დიდი ხანია, დაცვის თანამშრომლებსა თუ ატრაქციონების კონტროლიორებთან, მუშაიდის დაკეტვას აპროტესტებენ. ერთმა მოქალაქემ ისიც კი გვითხრა, რამდენიმე შესასვლელიდან ადრე ახალგაზრდები გვიანაც შეაღწევდნენ ხოლმე პარკში, მაგრამ ახლა ყველა შესასვლელს კეტავენ, დილას ერთი შესასვლელიდან უშვებენ მხოლოდ ხალხს და ისეთი შემთხვევაც ყოფილა, მუშაიდან რიგიც დამდგარაო.

მსგავს ფაქტს არ ადასტურებენ მუშაიდის ადმინისტრაციამ. სადაც აცხადებენ, რომ პარკი დღის 8 საათზე იღება და საღამოს 9-10 საათზე იკეტება. სხვა ინფორმაციას გვანვდის მუშაიდის შესასვლელში, საღამოზე გაკრული აბრა ნარწერი — „მუშაიდის პარკი მუშაობს დღის 11-დან საღამოს 8 საათამდე“ (!). ადმინისტრაციის თანამშრომლები აცხადებენ, რომ ამ აბრაში, მხოლოდ ატრაქციონების მუშაობის დროა მითითებული. ასეც რომ იყოს, კარგი იქნებოდა, უფრო კონკრეტული ინფორმაცია გამოეკრათ და მიენიშნებინათ, რომ დროის ამ მონაკვეთში ატრაქციონები მუშაობს და არა მუშაიდი. საინტერესო ისაა, რომ მუშაიდის გახსნა-დახურვის შესახებ განსხვავებულ ინფორმაციას ავრცელებენ ადმინისტრაციის სხვადასხვა თანამშრომლები. ზოგი ამბობს, რომ მუშაიდი, 7-8 საათზე იხურება. ზოგი თანამშრომლის მონათხრობსა და აბრასა და მასზე დატანილ ინფორმაციასაც თავი რომ დავანებოთ, ბაღის დაკეტვის ფაქტს „ვერსიასთან“ საუბრისას, მუშაიდის მენეჯერი მალხაზ გონაძეც ადასტურებს. შეკითხვაზე, რატომ იკეტება ბაღი ასე ადრე ნელინადის ყველაზე ცხელ დროს და რატომ არ აქვთ ადამიანებს უფლება, დღის საათებშიც შევიდნენ და მოისვენონ, გონაძე ამგვარად პასუხობს: „ეს უბანი ძალიან პრობლემურია და პარკის გახსნა-დახურვის რეგულაციაც სწორედ ამიტომ გადაწყვიტეთ“.

მალხაზ გონაძე: — ტყუილია, თითქოს აქ ვერ შემოდიან დილას. ჩვენი პარკის შემოსასვლელი ყოველთვის რვა საათზე იღება. საკმაოდ დიდი აქტივობაა. სპორტსმენები დარბიან, მშობლები ბავშვებს ასეირნებენ... ატრაქციონები კი, უფრო გვიან, 11 საათზე იხსნება და 8 საათამდე მუშაობს. პარკი ატრაქციონების დახურვის შემდეგ 2-3 საათის განმავლობაში კიდევ მოქმედებს.

ადმინისტრაციის სხვა თანამშრომლებმა მითხრეს, რომ, როგორც წესი, პარკი 7-8 საათზე იხურება?

— იცი, ეს ძველი პარკია. გამავალი ადგილია და ვაგზალთანაც ახლოს მდებარეობს. 90-იანი წლებიდან მოყოლებული ბევრი გარეწარი აქ შემოსვლას იყო მიჩვეული. საშინელებებს აკეთებდნენ. ეს რეგულაციები ისევ დამსვენებლების კეთილდღეობისთვის კეთდება.

გარეწარმები ვის გულისხმობთ და რას აკეთებენ ასეთი? დაცვის სამსახური არ ყავთ?

— იცი, ეს ძველი პარკია. გამავალი ადგილია და ვაგზალთანაც ახლოს მდებარეობს. 90-იანი წლებიდან მოყოლებული ბევრი გარეწარი აქ შემოსვლას იყო მიჩვეული. საშინელებებს აკეთებდნენ. ეს რეგულაციები ისევ დამსვენებლების კეთილდღეობისთვის კეთდება.

რამდენი თანამშრომელი ყავთ, ვიდუთვალე გაქვთ?

— დაცვის 14 თანამშრომელი გყავს. ვიდუთვალეც თითქმის ყველა ნერტილშია დამონტაჟებული. მე მუშაიდის განახლების შემდეგ, 92-წლიდან აქ ვმუშაობ. კარგი იქნება, თუ ამ ყველაფერს უარყოფით კონტექსტში არ დანერთ.

უარყოფით კონტექსტში რას გულისხმობთ?

— ბევრჯერ ყოფილა, მოსულან დაუთვალე რეაქციით და მხოლოდ ცუდი დაუნერიათ. ეს სკვერი, ატრაქციონებიც და მწვანე საფარიც ძალიან დიდი შრომის ფასად დაგვიჯდა. მუშაიდის განახლება რომ დავიწყებ, 80-90 მანქანა მხოლოდ ნაგავი გავიტანეთ. ამ მწვანე საფარის ქვემოთ მეტრანახე-ვარზე სიბინძურე იყო. მაქსიმალურად ვცდილობთ, სტუმრებს საუკეთესო გარემო შევუქმნათ. ბევრი აქტივობა გვაქვს, იმართება უფასო კონცერტები. ხშირად, ბავშვებს ბუმტებსა და ნაყინს უფრთხვებთ. რაც შეგვიძლია, ვაკეთებთ.

მოქალაქეების უმრავლესობა მაინც უკმაყოფილოა. გარდა იმისა, რომ პარკი ადრე იხურება, ამბობენ, პლასტიკური ბარათებიც ფულის მახეაო.

— ბარათები საზღვარგარეთიდან შემოდის. ერთი ბარათი

„დაბვიბრუნეთ მუშაიდი“!

ვინ აკონტროლებს პარკის მუშაობის განრიგს

დღეს მუშაიდი 97 ცენტრი უჯდება და 1 ლარად ვყიდით. თვითონ განსაზღვრეთ, რა მოგებას ვნახულობთ.

— ძირითადი თანხა ხომ ატრაქციონებიდან შემოდის?

— ძალიან გთხოვთ, არ ვარ ვალდებული, ფინანსური ბრუნვის შესახებ გიპასუხოთ. ეს კომერციული ნიუანსებია, რაც, სიმართლე გითხრათ, არც ვიცი.

— ატრაქციონებს რამდენ ხანში ერთხელ ამოწმებთ?

— ყველა ატრაქციონს შემოწმების თავისი სტანდარტი აქვს. ნელინადი ერთხელ მოწმდება, თუმცა შიდატექნიკური სამსახურიც აქტიურად მუშაობს — ყოველდღე ამოწმებენ და რაიმე ტექნიკური გადახრა გამოიციხულება.

— შეუიარაღებელი თვალით ჩემი ბავშვობის დროინდელ და დღევანდელ ატრაქციონებს შორის განსხვავება არ არის, შაკეთეთ?

— როგორ გეკადრებათ. დღეს 30-მდე ატრაქციონია. აქედან 21 ახალია. სიცილის ოთახი აშენდა, „ბზიკებიც“, „კენ-გურუც“... მატარებელი 80 წლისაა და ვერ გამოცვლილი. ყველა ჩვენი ატრაქციონი აკმაყოფილებს იმ კრიტერიუმს, რომელიც საქართველოში არსებობს. საქართველოს სტანდარტი კი მსოფლიო სტანდარტს აკმაყოფილებს.

იმის გასარკვევად, თუ რამდენად აკმაყოფილებს დღეს მუშაიდის პარკი იმ საერთაშორისო სტანდარტებს, რომლებზეც ბატონი მალხაზი საუბრობდა, და რამდენად კმაყოფილები არიან დღეს მუშაიდის სტუმრები პარკის მიერ დაწესებული რეგულაციებით, გამოკითხვა ჩავატარეთ. აღმოჩნდა, რომ უკმაყოფილო ადამიანების რაოდენობა საკმაოდ დიდია. ისინი აცხადებდნენ, რომ რეალურად მუშაიდის პარკი გვიან იხსნება და ძალიან ადრე იხურება. უკმაყოფილებას პლასტიკურ ბარათებთან დაკავშირებითაც გამოთქვამენ.

ვინ აწესებს მუშაიდის საქმიანობასთან დაკავშირებით რეგულაციებს და ვის ევალუა პარკის საქმიანობის მონიტორინგი? ამ შეკითხვებით თბილისის მერიის ქონების მართვის სააგენტოს დაუკავშირდით. გაირკვა, რომ მუშაიდი 2011 წელს კომპანია „ჯეო გოლდს“ 49 წლით იჯარით გადაეცა. კომპანიას რიგი ვალდებულებები დაეკისრა. მათგან მთავარი ისაა, რომ პარკი ხელმისაწვდომი უნდა იყოს ნებისმიერი ადამიანისთვის. „ხელმისაწვდომობის ვადა“, ანუ ის, უნდა დაიკეტოს თუ არა მუშაიდი, ხელშეკრულებაში ნახსენები არ არის. ქონების მართვის სამსახურში მუშაიდის მენეჯერისგან სრულიად განსხვავებული ინფორმაცია მოგვანოდეს — გვითხრეს, რომ პარკის 5 შესასვლელიდან, 3 საერთოდ არ იხურება, ატრაქციონებთან შესასვლელი კარი კი — საღამოს 9 საათზე იკეტება.

ქონების მართვის სააგენტოს წარმომადგენელი **თამარ დვალისი:** „მუშაიდის პარკი 2011 წელს კომპანია „ჯეო გოლდს“ 49-წლიანი მართვის უფლებით გადაეცა. კომპა-

ნია ვალდებული იყო, შეენარჩუნებინა პარკის იერსახე და საკუთარ თავზე აეღო პარკის მოვლა-პატრონობა. უნდა დაემონტაჟებინათ თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი ატრაქციონები, ალედგინათ შენობა-ნაგებობები, გაეკეთებინათ მწვანე საფარი... ჩვენ ვატარებდით მონიტორინგს და ასეც ხდებოდა. დღეს მუშაიდი 5 შესასვლელია. კარი, რომელიც ატრაქციონებთან შედის საღამოს 9 საათზე იხურება. დანარჩენი ღია რჩება. ატრაქციონების მუშაობის გრაფიკა ჩვენ ვერ გავაკონტროლებთ. ადრე რომ გააღონ და გვიან დახურონ მათი კეთილდღეობისთვის იქნება უკეთესი. თუმცა ეს მათი საქმეა. მთავარი ის იყო, რომ პარკი ხელმისაწვდომი უნდა დარჩენილიყო ყველასთვის. კარი, რომელზე გაიღება და დაიკეტება, ამაზე ხელშეკრულებაში აქცენტი არ გაკეთებულია. მუშაიდი იყო დანგრეული, მნიშვნელოვანი იყო, გამორჩენილიყო ინვესტორი, რომელიც შენობა-ნაგებობების კეთილდღეობისთვის და ატრაქციონების დამონტაჟებისთვის გარკვეულ ინვესტიციას ჩადებდა. თუმცა ვიმეორებ, პირობა, რომ მუშაიდის პარკი ყველა ადამიანისთვის ხელმისაწვდომი უნდა ყოფილიყო, ხელშეკრულებაში ნამდვილად იღო“.

საინტერესოა, რა იგულისხმება ხელშეკრულებაში დაფიქსირებულ სიტყვაში „ხელმისაწვდომი“. თუკი, მოქალაქეებს იმის საშუალება არ აქვთ, პარკში მაშინ გაისეირნონ, როცა მოესურვებათ, როცა აგრილდება და სიცხე გადაივლის, რომელ ხელმისაწვდომობაზეა საუბარი? ატრაქციონების მუშაობის გრაფიკს კომპანიას მერია ვერ გაუკონტროლებს, ეს ერთადერთი რამაა, რაც მთელი ამ „მუშაიდიური ამბიდანაა“ გასაგები. ისიც წარმოუდგენელია, ატრაქციონზე, მაგალითად, ემმაკის ბორბალზე, ბავშვი დღის 3 საათზე დასვა და დასიცხული ნამოიყვანო სახლში, მაგრამ, როგორც მოქალაქეები ამბობენ, ატრაქციონებს ვინა ჩივის. მუშაიდი თბილისის ერთ-ერთ ყველაზე ცხელ უბანში მდებარეობს. თბილისელები კი, სკვერებითა და ზოგადად, გამწვანებით, დიდად არ ვართ განებივრებულნი. შესაბამისად, მუშაიდის ბაღიც, ერთ-ერთი მცირე ადგილებიდან, სადაც შეიძლება, ცხელ ზაფხულს, მწველ მზეს „გაექცე“ და სუფთა რა მოგახსენოთ მაგრამ, ჰაერი ჩაისუნთქო. დღეს ბევრი საუბრობს, რომ ჯანსაღი წესით უნდა ვიცხოვროთ და თაობებიც ამ ტრადიციით აღვზარდოთ — არ მოვნიოთ და სპორტით დავკავდეთ. უკაცრავად, მაგრამ ვისაც „ცეცხლოკიდებულ“ ტრენაჟორებზე ფულის გადახდის საშუალება არ აქვს და დილას ან საღამოს სირბილი უნდა, სანაპიროზე მანქანებს უნდა „ეგონკოს“ თუ როგორაა ჩვენი საქმე? ან დედებმა სად ასეირნონ ბავშვები, მტკვრის პირას, თევზისა და ლუდის „სურნელში“? ან იმ ადამიანებმა რა ქნან, სამსახურს 7-8 საათზე რომ ამთავრებენ და მერე ცდილობენ ოჯახის წევრებთან დრო გაატარონ — ერთმანეთს ხელი ჩაკიდონ და ჩახუთულ ოთახში „ისეირნონ“, სკვერისა და სუფთა ჰაერის იმიტაციით? მუშაიდის ადმინისტრაციაში აცხადებენ, რომ პარკი „პრობლემურ უბანში“ მდებარეობს და რეგულაცია ამის გამო დაწესდა. უკაცრავად, მაგრამ ბალს დაცვა რისთვის ყავს, ჩვენი წილი ჰაერიც რომ ისუნთქოს და სამუშაო საათები თვლელაში გაატაროს? ისე, როგორც ვიცი, ამ ქვეყანას პოლიციაც ჰყავს, რომელიც პრობლემურ უბნებშიც (სხვათა შორის, თბილისში, „არაპრობლემური“ უბნები თითზე ჩამოსათვლელია) პატრულირებს და რა პრობლემა გახდა, მუშაიდიში ნესრიგის დაცვა, არ მესმის. არც მოქალაქეებს ესმით, ზოგადად, დედაქალაქის ცენტრალურ უბანში სკვერი რატომ უნდა იკეტებოდეს. პრინციპში, მათ სიღრმეებში წასვლა და იმის გარკვევაც არ უნდათ, ვის რამდენი წლით გადაეცა ბაღი მართვად, ვის რა ვალდებულებები აქვს და ვინ რისი შიშით კეტავს ტერიტორიას. მათთვის მთავარი ერთადერთი მოთხოვნაა, რომელსაც „ვერსიასთან“ საუბრისას ახმოვანებენ — „დაგვიბრუნეთ მუშაიდი და ნუ გვიწესებთ სეირნობის საათებს!“

ფრანგული მედიის ინფორმაციით, სპეცოპერაციის შედეგად ქვეყანაში კარგად მოქმედი კრიმინალური დაჯგუფება დააკავეს. ჯამში 33 პირია პატიმრობაში აყვანილი და 33-ვე ქართველი. ზოგადად, ევროპაში ქართველების დაკავება აღარავის უკვირს და იმასაც მიეწივით, რომ ევროპელი სამართალდამცავები სპეცოპერაციას გეგმავენ და ერთდროულად რამდენიმე ქალაქში კრიმინალებს იჭერენ. სამართალდამცავთა ინფორმაციით, დაკავებულები ყოველდღიურ რეჟიმში მუშაობდნენ და ძირითადად, ძარცვით იყვნენ დაკავებულნი.

„ყოველდღიურად კოლოსალური რაოდენობის ძარცვა ხდებოდა და საუბარი ძალიან შთამბეჭდავ ციფრებზეა“, — ასეთია ფრანგ პოლიციელთა განცხადება.

საქართველოდან წასული ახალგაზრდების დიდი ნაწილი თავის გადარჩენას კრიმინალით რომ ცდილობს, ახალი არაა. თავიდან ქართველები გერმანიას მიეძღვნენ, შემდეგ ესპანეთს, იტალიას, საფრანგეთს და იქაურების თავსატეხად იქცნენ...

„არ გეგონოს, იქაური პოლიციის უფროსები ისეთები იყვნენ, როგორც საქართველოში. ჩვენ ვასწავლეთ მუშაობა, დამიჯერე, თორემ მათი პოლიციის მაღალჩინოსნები ჩვენს ოპერებთან ახლოსაც ვერ მოვიდოდნენ“, — ლიმილით იხსენებდა ხოლმე დათო კ. საზღვარგარეთ მომხდარ ამბებს.

დათო ქართველმა სამართალდამცავებმა ნარკოტიკების მოხმარების გამო დააკავეს და რვა წელი მისცეს. კი ამბობდა, წამალს ვიკეთებდი, მაგრამ მაგ კონკრეტულ შემთხვევაში ჩამიდესო, თუმცა მაშინ საქართველოში ეს არავის აინტერესებდა. ასე მოხვდა დავითა რუსთავის №17 კოლონიაში და იმის გათვალისწინებით, რომ ევროპის თითქმის ყველა ქვეყანა და სამი ციხე ჰქონდა მოვლილი, ამკარად საინტერესო მოსაუბრე იყო.

„დავით, ტელევიზორში რომ აცხადებენ, ქართული კრიმინალური დაჯგუფება, თავისი ბანდის მეთაურებით, მართლა ასეა თუ გიჭერენ და მერე ასე წყვეტენ?!“ — ჰკითხა ერთ დღეს პატიმარმა №0578-მა.

ქართული კრიმინალი ევროპაში „შემთხვევით“ დაწყებული ქურდობა და ბრენდულ მალაზიებში მოპარული 10 000-დოლარიანი საათები

„არა, რა დაჯგუფება და ბანდა?! ჩადიხარ ევროპის რომელიმე ქალაქში, გაივლი ქუჩაში ფეხით და ხვდები, რამდენი ქართველია იქ. ქართველები ყველგან იცნობიან, ხმამაღალი ლაპარაკი გინდა თუ „ბოზისშვილი ვიყო“-ს ძახილი. თუ მაგრად გიჭირს, მაშინვე გამოელაპარაკები და იმასაც ხვდები, სასწავლებლად არიან თუ საპარავად. თუ სასწავლებლად, მოგესალმება და სწრაფი ნაბიჯით გაგმორდება. თუ მომპარავები არიან, ჩამოგიდგებიან, გამოგკითხავენ, კაბიჭობას შემოგფიცავენ და პრაქტიკულად, მეორე დღეს მოსაპარად მიდიხარ, რა. და ასე გრძელდება მანამ, სანამ არ მიხვდები, რომ იმ ქალაქში დარჩენა სახიფათოა. მერე სხვა ქალაქს ირჩევ, მერე კიდევ სხვას და ასე, დადიხარ. ბოლოს ისე გამოდის, ქალაქიდან ქალაქში ყველას იცნობ, ყველასთან ერთად გასვრილი ხარ და თუ ქვეყანას არ იცვლი, გიჭერენ“, — გაიღიმა დათომ.

„და თუ ეგ იცი, რომ გიჭერენ, რატომ არ იცვლი ქვეყანას? საზღვარი არა, ვიზა არა და გადადი-გადმოდი“, — გაუკვირდა №0578-ს.

„მაგ გადადი-გადმოდის თემა, ავსტრია, ნორვეგია და შვედეთი შიგნიდან რომ ვნახე, ანუ ციხიდან, რა. შვედეთის ციხეში ახლაც სიამოვნებით ჩავჯდებოდი. ნორვეგიის ციხეც ზღაპარია, აი ავსტრიაში ქართველებს აქვთ სიტუაცია გაფუჭებული, მაყურებლების ინსტიტუტი და „ოპშიაკი“ და გადარეულები არიან იქაურები. როგორ გინდა, მაგალითად საბუთის გაყალბებაზე ან ავარიისზე ციხეში მყოფ ავსტრიელს აუხსნა რა არის „ოპშიაკი“ და მაყურებელი?! საჩივარს საჩივარზე წერენ, ავსტრიელი სამართალდამცავები კი ხვდებიან, რაც ხდება, მაგრამ რა ქნან? ერთი ქართველი ჩაკეტონ სამართლო საკანში, მეორე იწყებს და ა.შ. ამიტომ, სამართლო საკანში იმ ავსტრიელს კეტავენ, მომჩივანს, რა და ახლა ამაზე გიუღება კაცი, მე ვიჩვილე და მე მიკეებთ იზოლირებასო?!“

ნორვეგიაში ტბა არის, ძმაო, ციხის ეზოში, თევზის დაჭერა შეგიძლია ანკესით, მერე ამ თევზის მომზადება და ჭამა. თავიდან შეიძლება გიხარია, მაგრამ მერე ხვდები, რომ იმდენი საკვება, თევზი გკიდა, რა და გასართობად თუ დაიჭერ. შვედეთში შეგიძლია უთხრა, პრეტენზიული მჭამელი ხარ და ნინანსარ, წინა დღით შეუკვეთო, რას შეჭამ. დელიკატესები ნამდვილად არ მოგიტანენ, მაგრამ საქონლის, ღორის, ქათმის ხორცი შემწვარი გინდა თუ მოხარშული, უპრობლემოდ მოაქვთ“, — ისე ამოიხვნეშა დათომ, გული ამოაყოლა.

„მერე აქ რა გინდა? წასულიყავი და იქ ჩამჯდარიყავი?!“ — გაუცინა №0578-მა.

„ეჰ, ჩემო ძმაო, ვინ დაგაცადა?! ჩამოვედი აქ, ორი აბი „სუბუტექსი“ ჩამოვიყილე, ვიფიქრე, მეყოფა ერთი კვირა, მერე ნავალ-თქო და სადამოს აფთიაქში შპრიცი რომ ვიყიდე, ვგრევე ნარკოლოგიურში გადამიყვანეს. რა ნესია, მინდა, შპრიცს ვიყიდი ღამე და მინდა, პრეზერვატივს. მერე „სუბუტექსი“ რომ ამოვარდა ანალიზზე, ჩამიდეს კიდევ და აჰა, აქ ვარ“, — ამოიხარა დათომ.

„შენც იპარავდი?!“ — ისევ ჰკითხა №0578-მა.

„არა, მე იუველირი ვიყავი. ახლა არ დამინყო, რა იუველირი, მსხვილი თითები გაქვსო. მოკლედ, ყველა ქვეყანაში არის ბრენდული მალაზიები და არის ჩინური მალაზიები. ანუ, ბრენდულ მალაზიებში მაგალითად „როლექსის“ ოქროს საათი შეიძლება ღირს ათი ათასი ევრო და ჩინურ მალაზიაში იგივე ფორმის საათი ღირს ათი ევრო. შედიხარ ჩინურ მალაზიაში, ყიდულობ ამ ათევერიან „როლექსს“, ოღონდ ორ სხვადასხვა საათას და მიდიხარ ბრენდის მალაზიაში. რა თქმა უნდა, ისე გაცვია, მინიმუმ მინისტრი ჰგონიხარ. საქმიანად ათვალე რა საათებს და მაჯაზე ის როლექსი კი არ გიკეთია, რომელიც უნდა შეცვალო, სხვა, მეორე. ის, შესაცვლელი კოსტუმის ჯიბეში გაქვს. იხსნი ჩინურ როლექსს და იწყებ საათების მოზომვას. დაახლოებით ათამდე საათს იზომავ და ბოლოს იღებ იმას, რომლის ასლიც ჯიბეში გაქვს. უნდა გაიკეთო ხელზე და ამ დროს გვერდით რომ ძმაცკვი გახლავს, მობილურიდან ზარს უშვებს შენთან. შენ კოსტუმის ჯიბეში იღებ ხელს, რომ მობილურს უპასუხო, საათს ცვლი და თან პასუხობ უკმაყოფილო სახით. მერე, ნაღდი საათი რომ ჯიბეში გაქვს, პატენტს დებ დახლზე, იკეთებ შენ ჩინურ მოდელს ხელზე, ჯიბით მოგაქვს ნაღდი „როლექსი“ და ჩათვალე, სამი ათასი ევრო გააკეთე. მერე სხვა ქალაქი და სხვა მალაზია. მთავარია, ერთსა და იმავე მალაზიაში არ შეხვიდე, თორემ დაღუპული ხარ“, — დაასრულა დათომ.

„მოიცა, კაცო, რა სამი ათასი ევრო, აბა ათი ღირსო?!“ — გაოცდა №0578.

„ეჰ, ჩემო ძმაო, ათი მალაზიაში ღირს, მაგრამ შავ ბაზარზე 3 ათასიც რომ გადაიხადონ, კარგი პონტია, რა. ხომ იციან, რომ მოპარულია და არ იხდიან მეტს. ევროპელი როგორია, იცი? ნაყიდი „როლექსი“ თუ უკეთია, სახლში რომ მიგიყვანს სტუმრად, საათის ყუთს, საგარანტიოს და ათას რამეს განახებს, იმის დასამტკიცებლად, რომ ნაყიდი აქვს. შენ თუ ვერ ანახებ, შენი სირცხვილია. მარიაყები არიან, თავისებურად მარიაყები. მაგალითად, შეიძლება რომელიმე პიჯაკს ეწეროს, რომ ორ კვირაში ფასდაკლებით გაიყიდება. ადამიანების ნაწილი ყიდულობს და მერე გიფიქსირებს, რომ ორი კვირა კი არ მოიცადა, იყიდა, რა, ფული დახარჯა. პატიოსანი შრომით ნაშრონი ფული. ამას დიდ ყურადღებას აქცევენ“, — გაიღიმა დათომ.

„და რომ გახვალ, რას აპირებ?!“ — ჰკითხა №0578-მა.

„გულახდილად თუ გინდა, სოფელში მინდა წასვლა და დარჩენა. ჩემები იქ არიან, დავედები და ვიფუფუფესებ, მაგრამ მერე, ძალიან რომ მომშივდება, რა ვქნა? ისევ უნდა ავდეგ და ევროპაში წავიდე. ევროპაში წამალს გავიკეთებ, აქ სროკის შიშით მინც ალარ გავეკარები. წამალს მერე ისევ ქურდობა და ხეტიალი მოჰყვება და აღარ მინდა, დავიღალე“, — ჩუმად თქვა დათომ.

დავიდა 2013 წელს გათავისუფლდა და დღემდე სოფელში ცხოვრობს. ძალიან როცა უჭირს ხოლმე, მონასტერში, ბერებთან მიდის და იქ ორიოდ თვით რჩება, მერე კი ისევ სოფელს უბრუნდება.

პერსონაჟი

განსაკუთრებულ დავალებათა დეპარტამენტის დირექტორი საქართველოში საფრანგეთის საელჩოს შიდა უსაფრთხოების აბაჟენს უხვდა

მისი მხარდაჭერითა და ხელშეწყობით, ყოველწლიურად თანხმდება შინაგან საქმეთა სამინისტროსთან ორმხრივი თანამშრომლობის გეგმები, რომელთა საფუძველზეც, სამინისტროს თანამშრომლები სხვადასხვა ტრენინგსა და ღონისძიებაში მონაწილეობენ.

შსს-ს სპეციალური და საგანგებო ღონისძიებების ცენტრის განსაკუთრებულ დავალებათა დეპარტამენტის დირექტორი მერაბ მალანია საქართველოში საფრანგეთის რესპუბლიკის საელჩოს შიდა უსაფრთხოების აბაჟენს სტეფან როპერს შეხვდა. შეხვედრას ასევე ესწრებოდნენ განსაკუთრებულ დავალებათა დეპარტამენტის დირექტორის მოადგილე თემურ ეუბიძე, შტაბის უფროსის მოადგილე ტიტე მეძმარიაშვილი, ამავე დეპარტამენტის და შსს-ს სპეციალური და საგანგებო ღონისძიებების ცენტრის ადმინისტრაციის სხვა წარმომადგენლები.

შეხვედრაზე მხარეებმა ორმხრივი თანამშრომლობის საკითხები განიხილეს, საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვისა და უსაფრთხოების სფეროში ერთმანეთს გამოცდილება გაუზიარეს და მომავალი თანამშრომლობის პრიორიტეტები დასახეს.

შინაგან საქმეთა სამინისტროს შესაბამისი დანაყოფები აქტიურად თანამშრომლობენ საქართველოში საფრანგეთის რესპუბლიკის საელჩოს შიდა უსაფრთხოების აბაჟენსთან.

„ვერსიანიუსი“

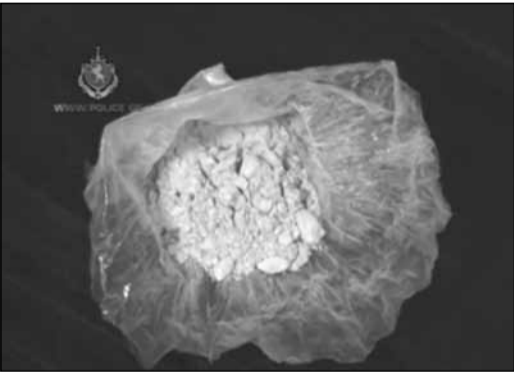
შს სამინისტრომ 4 ბრ პარონი აპოილო

შსს-ს სამეგრელო-ზემო სვანეთის სამხარეო მთავარი სამმართველოს თანამშრომლებმა, ოპერატიული ინფორმაციის საფუძველზე ჩატარებული სამძებრო-საგამოძიებო ღონისძიებების შედეგად, 1979 წელს დაბადებული კახაბერ მ. განსაკუთრებით დიდი ოდენობით ნარკოტიკული საშუალების უკანონო შექმნა-შენახვის ბრალდებით ლანჩხუთის რაიონის სოფელ სუფსაში დააკავეს.

სამართალდამცველებმა ბრალდებულის პირადი ჩხრეკისას 1 შეკვრად დაფასოებული, ჰეროინის შემცველი 4,0754 გრ ნარკოტიკული საშუალება ამოიღეს.

გამოძიება განსაკუთრებით დიდი ოდენობით ნარკოტიკული საშუალების უკანონო შექმნა-შენახვის ფაქტზე მიმდინარეობს (საქართველოს სსკ-ს 260-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით).

„ვერსიანიუსი“

მწვერვალ თეთნულაზე სამაშველო ოპერაცია ნარმატებით დასრულდა

სამთო მაშველები, რომელთაც აქტიურ დახმარებას უწევდნენ სასაზღვრო პოლიციის თანამშრომლები. მოგვიანებით, განსაკუთრებულ და საგანგებო სიტუაციებზე რეაგირების სამმართველოს ბაზიდან დამატებით გავიდა მაშველთა ჯგუფი.

სამაშველო ოპერაციის შედეგად, მაშველებმა შეძლეს მყინვარიდან ტურისტების უვნებლად ჩამოიყვანა.

სამაშველო ღონისძიებაში ჩართული იყო სასაზღვრო პოლიციის ვერტმფრენი.

შსს-ს საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს მაშველებმა პოლონეთის სამი მოქალაქე მწვერვალ თეთნულადიდან უვნებლად ჩამოიყვანეს.

საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოში 1 ივნისს, დაახლოებით დილით 10 საათისთვის შევიდა შეტყობინება მწვერვალ თეთნულაზე დარჩენილი სამი ტურისტის შესახებ, რომლებიც სასწრაფო დახმარებას საჭიროებდნენ. მეტეოროლოგიური პირობების გაუარესების გამო, 4 ათას 200 მეტრზე მყოფი მთამსვლელები ბარში ჩამოსვლას ვეღარ ახერხებდნენ. შეტყობინების მიღებისთანავე, სამაშველო-საძიებო ღონისძიებაში ჩაერთნენ საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს მესტიის პირველი ქვეგანყოფილების მაშველები.

„ვერსიანიუსი“

სიასლავები ეროვნულ გამოცდებზე

რამდენი სწოდენი მიიღებს წეს დაფინანსებას და რომელი ფაკულტეტებია ყველაზე პოპულარული

ენი ჯაფარიძე
571-17-00-02

ერთიანი ეროვნული გამოცდების დაწყებამდე თვეზე ნაკლები დარჩა. რა სიასლავებს უნდა ელოდონ აბიტურიენტები, რამდენად მაღალი იქნება კონკურენცია და რამდენი ადამიანი შეძლებს დაფინანსების მოპოვებას? „ვერსის“ კითხვებს ეროვნული გამოცდების ცენტრის დირექტორი ივანე მინდიაძე პასუხობს.

— წლებიდან გამოცდები იმით განსხვავდება, რომ არჩევით საგნებს კიდევ ერთი საგანი — სამოქალაქო განათლება დაემატა. ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში ამ საგნის სწავლება IX-X კლასის ჩათვლით სავალდებულოა, დამამთავრებელ კლასებში კი არჩევით საგნად ისწავლება. უნივერსიტეტები თავად გადაწყვეტენ, შეიტანონ თუ არა ის ჩამონათვალში. არჩევითი საგნების მრავალფეროვნება აბიტურიენტებს შესაძლებლობას აძლევს, პროფესიასთან ახლოსმყოფი საგანი აირჩიონ და მათი არჩევანი არ იყოს შაბლონური.

— სავალდებულო საგნებად წელსაც იგივეა? — სავალდებულო საგნები იგივეა: ქართული ენა და ლიტერატურა, ზოგადი უნარების ტესტი და რომელიმე უცხო ენა (რუსული, ინგლისური, გერმანული ან ფრანგული). გარდა ამისა, ყველა აბიტურიენტს მოუწევს მინიმუმ ერთი გამოცდის ჩაბარება, რომელსაც ირჩევს უმაღლესი სასწავლებელი. ეს შესაძლებელია იყოს გეოგრაფია, ქიმია, ფიზიკა, ბიოლოგია, ისტორია, ხელოვნება ან სამოქალაქო განათლება.

— სავალდებულო საგანში ქულის დაკლების შემთხვევაში, აბიტურიენტს ექნება საშუალება, არჩევითი საგნის ქულით ჩაანაცვლოს?

— არა. აბიტურიენტმა უნდა გადალახოს მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი ყველა იმ საგანში, რომელსაც ეროვნულ გამოცდებზე აბარებს. წინააღმდეგ შემთხვევაში კონკურსს ეთიშება და არჩევითი საგანი ვერ დაეხმარება.

— ჩვენი ინფორმაციით, საატესტატო გამოცდების პა-

სუხები გასულ წლებთან შედარებით დაბალი იყო. დიდი ალბათობით, ეს ბავშვები ეროვნულ გამოცდებზეც არასასურველ შედეგს დადებენ...

— არ გეთანხმებით. წლებიდან და შარშიდან საატესტატო გამოცდების შედეგი თითქმის მსგავსი იყო — მოსწავლეთა უმრავლესობამ ბარიერი გადალახა.

— შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირებისთვის შესაბამისი პირობები იქნება?

— ვცდილობთ, ასეთი კატეგორიის აბიტურიენტებს ხელი მაქსიმალურად შევუწყოთ. წელსაც გვყავს რამდენიმე უსინათლო სტუდენტი, მათთვის ცალკე პროგრამებია შემუშავებული. გვყავს სხვადასხვა საჭიროების მქონე ადამიანები და ვცდილობთ, ყველას შესაბამისი საგამოცდო გარემო შევუქმნათ.

— საზღვრისპირა რეგიონებში მცხოვრები აბიტურიენტების ან ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენლებისთვის თუ გაქვთ რაიმე შედეგები?

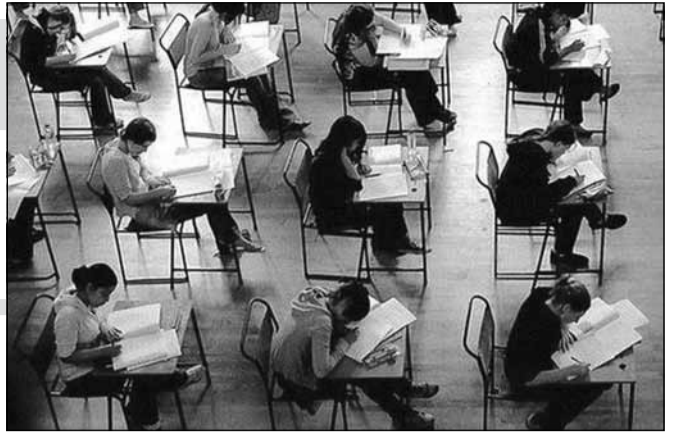
— ერთადერთი შედეგითი ცოდნაა. რაც უფრო კარგად უპასუხებს დასმულ კითხვას აბიტურიენტი, მით მეტი მანია აქვს, სტუდენტი გახდება.

— რამდენი აბიტურიენტი დარეგისტრირდა წელს და რომელ საგნებზე განსაკუთრებული მოთხოვნა?

— ეროვნული გამოცდებისთვის წელს თითქმის 40 ათასზე მეტი აბიტურიენტი დარეგისტრირდა. ეს საკმაოდ მაღალი ციფრია, თუმცა უფრო მეტი რაოდენობა — 42 ათასი აბიტურიენტი, შარშიდან დაფიქსირდა. განსაკუთრებით მოთხოვნადი ფაკულტეტები წელს ეკონომიკური, ბიზნესადმინისტრირება, ფსიქოლოგია და ჟურნალისტიკაა, თუმცა ისიც აღსანიშნავია, რომ ბოლო წლებში, პოპულარული ხდება აგრარული, საინჟინრო და საბუნებისმეტყველო ფაკულტეტებიც.

— დავაზუსტოთ, რომელ ქალაქში როდის ჩატარდება გამოცდები?

— ეროვნული გამოცდები 19 საგამოცდო ცენტრში ჩატარდება, მათ შორის თბილისში, ქუთაისში, ბათუმში, ფოთში, ოზურგეთში, თელავში, ზუგდიდში, ახალციხესა და გორში. გამოცდები 2 ივლისს დაიწყება და 23 ივლისამდე გასტანს.

— გასაჩივრების პროცედურასთან დაკავშირებით რაიმე სიახლე არის?

— არა, ეს პროცედურა შარშიდან ანალოგიურია. თითოეულ აბიტურიენტს ექნება შესაძლებლობა, საძიებო პროგრამის საშუალებით ნახოს ნაწერი და შეადაროს სწორ პასუხებს. თუ მიიჩნევს, რომ მეტ ქულას იმსახურებს, შეუძლია გააპროტესტოს და სააპელაციო კომისია ნაწერს გადაამოწმებს. რა თქმა უნდა, ანონიმურობის დაცვით — კომისიას არ ეცოდინება, ვის ეკუთვნის ნაშრომი. პროცედურის ღირებულება 50 ლარია. თუ გადამოწმების შემდეგ აბიტურიენტი მეტ ქულას მიიღებს, თანხა დაუბრუნდება.

— საშუალოდ რამდენი აბიტურიენტი ასაჩივრებს ხოლმე ნაშრომს?

— ასეთი აბიტურიენტების რაოდენობა საკმაოდ დაბალია. ჯამში შესაძლოა ასეულობით ადამიანი იყოს საუბარი. როგორც წესი, გასაჩივრების მსურველი შედარებით მეტია თხზულების წერის დროს.

— რა თანხაა გამოყოფილი და რამდენი სტუდენტი შეძლებს წელს დაფინანსების მოპოვებას?

— ბოლო სამი წელია, პროცენტული (100%, 70%, 50%) დაფინანსება გვაქვს. ჯამში 2 მილიონზე მეტია გამოყოფილი. სხვადასხვა ტიპის გრანტს 9 ათასამდე სტუდენტი მიიღებს. ეს დამოკიდებულია ფაკულტეტების ღირებულებაზე.

— მართალია, რომ სტუდენტები, ვინც ეროვნული გამოცდებით თსუ-ს, ტექნიკური და ილიას უნივერსიტეტებში ჩაირიცხებიან, სან დიეგოს უნივერსიტეტის დიპლომს მიიღებენ?

— დიახ, სიმართლეა. თსუ-ში, ილიას და ტექნიკურ უნივერსიტეტებში არის რამდენიმე ფაკულტეტი, სადაც კურსდამთავრებული მიიღებს სან დიეგოს უნივერსიტეტის დიპლომს. წელს პირველი მიღება იქნება. ეს დიპლომი არ განსხვავდება სან დიეგოში მიღებული დიპლომისგან, რაც ძალიან მნიშვნელოვანია.

მედიცინა

თამარ ლომსაძე
599-20-94-01

ექიმებს სასერტიფიკაციო გამოცდების ჩაბარება კვლავ მოუწევთ. ეს კანონმდებლობით გათვალისწინებული პროცედურაა და არავინ დაგვობს, რომ კანონის წინაშე ყველა თანასწორია, მაგრამ ფაქტია, რომ ექიმთა ნაწილი გამოცდებს აპროტესტებს და მიიჩნევს, რომ მათი გამოცდილება და მუშაობის სტაჟი ყოველგვარ სერტიფიკატზე მაღლა დგას.

ამ მოსაზრებას კატეგორიულად არ ეთანხმება პროფესიული რეგულირების დეპარტამენტის უფროსი პაატა ბუჭია, რომელიც „ვერსისთან“ აცხადებს, რომ სასერტიფიკაციო გამოცდების ჩატარება კანონმდებლობით განსაზღვრული პროცედურაა: „სასერტიფიკაციო გამოცდები ტარდება წელიწადში ორჯერ, ე.წ. საგაზაფხულო და საშემოდგომო სესია... ახლა დაწყებულია რეგისტრაცია საგაზაფხულო სესიაზე. სერტიფიცირება, ესაა პროცედურა, რომელიც ექიმს ანიჭებს დამოუკიდებელი საექიმო საქმიანობის უფლებას“.

გასაგებია, რომ ექიმს, რომელიც დამოუკიდებელ საექიმო საქმიანობას ეწევა, აუცილებლად უნდა ჰქონდეს სერტიფიკატი და არ აქვს მნიშვნელობა, საქართველოში მიიღო შესაბამისი განათლება თუ უცხოეთში... მათთვის გათვალისწინებულია რეაბილიტაციის პროცედურები და ყველა ექიმი ვალდებულია, სასერტიფიკაციო გამოცდა ჩააბაროს.

გამოცდა კი, როგორც ირკვევა, ტესტირებულია, 200 კითხვითა და სამსაათიანი ხანგრძლივობით. სწორედ ამ დროში უნდა მოასწროს და უპასუხოს 75,5 პროცენტს ანუ 151 კითხვას.

და სწორედ ეს გახდა ექიმთა გარკვეული უკმაყოფილების მიზეზი, რომლებიც პირად საუბრებში აღნიშნავენ, რომ დატვირთული გრაფიკის გამო, დრო არ აქვთ, გამოცდებისთვის მოემზადონ და უნარები აბარონ: „ესაა კითხვარები დარგისა და სპეციალობის მიხედვით, რომელთა ძირითადი ვერსია

ექიმები გამოცდებს აპროტესტებენ

მოუწევთ თუ არა თეთრხადათიანებს უნარ-ჩვევების ჩაბარება და რა საფრთხეებს შეიცავს მედიკოსთა სერტიფიცირება

საჯაროა და განთავსებულია სააგენტოს ვებგვერდზე, მაგრამ გარკვეული პაკეტი, ტესტების 25%, არასაჯაროა, თუმცა არანაირი უნარჩვევები და ასტროფიზიკა... თემატის, დარგისა და სპეციალობის შესაბამისი ტესტებია, ასე რომ, საუბარი, უნარჩვევების ჩაბარებაზე, მხოლოდ ინსინუაციებია და გამოცდაც მხოლოდ იმ ექიმებს ეხება, ვისაც გარკვეულ სპეციალობაში არ აქვს შესაბამისი სერტიფიკატი“.

ზოგი სპეციალისტი მიიჩნევს, რომ მსგავსი გამოცდები გარკვეულ რისკებს შეიცავს, რადგან გამოცდილმა და სტაჟიანმა ექიმმა შესაძლოა სათანადოდ მომზადება ვერ მოასწროს და მის მაგივრად სერტიფიკატი გამოუცდელმა კოლეგამ მიიღოს, რაზეც პაატა ბუჭიას ასეთი პასუხი აქვს: „როცა ექიმი მოტივირებულია და ორთიანი პერიოდი აქვს მოსამზადებლად, უნდა მოერგოს სამუშაო გრაფიკს“.

პასუხი ლაკონური და გასაგებია, მაგრამ ისიც ფაქტია, რომ პროფესიონალი ექიმისთვის პრინციპის საკითხია, ნაკლებად გამოცდილი კოლეგების მსგავსად აბაროს გამოცდები. „ეს სუბიექტური არგუმენტია და გასაგებია პრეტენზიაც, მაგრამ კანონმდებლობით გაწერილი პროცედურა ნებისმიერი კატეგორიისა და ცენზის ექიმისთვის სავალდებულოა“, — აცხადებს რეგულირების დეპარტამენტის ხელმძღვანელი და დასძენს, რომ ერთადერთი პრივილეგია, რომელიც გამოცდილი და სტაჟიანი სპეციალისტებისთვის იქნება, ნარუმატებლობის შემთხვევაში გამოცდის ხელახლა ჩაბარების საშუალებაა: „თუ ექიმმა გამოცდა ვერ ჩააბარა, კანონი აძლევს უფლებას, 6 თვის შემდეგ განმეორებით გაიაროს პროცედურა, მანამდე კი იმ სპეციალობით განაგრძოს მუშაობა, რომელშიც აქვს სერტიფიკატი. თუ ექიმი პირველად აბარებს სასერტიფიკაციო გამოცდას და ეს დოკუმენტი არ გააჩნია, მაშინ ვეღარ განაგრძობს საექიმო საქმიანობას“.

საინტერესოა, ამ შემთხვევაში რამდენად დაცულია ავადმყოფი, როცა სერტიფიკატი შეიძლება გამოუცდელმა ექიმმა მიიღოს, გამოცდილი სპეციალისტი კი ექვსი თვით საექიმო საქმიანობას ჩამოშორდეს.

„უტრირებას ნუ მოვხაზდნთ... ასეა თუ ისე, ფაქტია, პირველი ნაბიჯი, ექიმმა პაციენტთან მუშაობის უფლება მოიპოვოს, სერტიფიკატი... რეზიდენტურადამთავრებული ექიმის ზრდასა და დახვეწას არეგულირებს სამედიცი-

ნო დაწესებულება, მაგრამ — მე გამოცდილი ექიმი ვარ, კვალიფიციური და რატომ უნდა მოვერგო რეგულაციებს, კანონმდებლობას — ეს უკვე დემაგოგია!“ — აცხადებს პაატა ბუჭია.

რა ხდება, თუ ექიმი სერტიფიკატს ვერ მოიპოვებს? — არსებობს შემდეგი დეფინიცია — უკანონო საექიმო საქმიანობა და ადმინისტრაციული საწესი. რამდენად კონტროლდება ეს სფერო და რა მექანიზმი არსებობს ვითარების დასარეგულირებლად? სქემა მარტივია „კონტროლის დეპარტამენტის შესაბამისი სპეციალისტები, ეცნობიან დოკუმენტაციას იქ მომუშავე ექიმების თაობაზე; გვაქვს სერტიფიცირებული ექიმების ბაზა და გადამოწმებული ინფორმაციის საფუძველზე ხდება რეაგირება“.

პაციენტთან ნებისმიერი კომუნიკაციასა, დანიშნულების დაწერა იქნება თუ იატაქვემ კონსულტაცია, შესაბამისი ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი დგება და პირი ჯარიმდება, ხოლო თუ არსებობს სარკვეზი დაავადების მართვისას, გარდა პროფესიული, დგება სისხლის სამართლებრივი პასუხისმგებლობის საკითხი“.

სადავო არაა, რომ ამ შემთხვევაში კანონი ბევრად მკაცრი უნდა იყოს და ალბათ არც ისაა ურიგო, ერთხელ და სამუდამოდ მოხდეს პროფესიონალი და დილეტანტი კადრების გამოჯგენა იმიტომ, რომ წლების წინ, ყოველ კუთხეში გახსნილმა სამედიცინო ინსტიტუტებმა თუ კოლეჯებმა და იქ „გამომცხვარმა“ ნახევარფაბრიკატმა ექიმებმა შეულახეს რეპუტაცია ამ დარგს. სხვათა შორის, ამ მანკიერი პრაქტიკის შედეგებს დღესაც ვიშვით. პაატა ბუჭია აცხადებს, რომ სერტიფიცირების პროცედურა გადასახედი და დასახეწია: „უახლოეს მომავალში მხოლოდ ტესტირებით კვალიფიკაციის აღქმა ვეღარ მოხდება. ვაპირებთ, აღვადგინოთ რესერტიფიცირების პროცედურა. რეგულაციების შემუშავება მიმდინარეობს და ყველა ექიმს დაეკისრება ვალდებულება, პერიოდულად დაადასტუროს კვალიფიკაცია და შესაბამისობა. ეს რეგულაცია 2008 წლიდან შეაჩერეს. გვინდა აღვადგინოთ, რადგან ეს თავის დაზოგვის ერთგვარი ბერკეტი და საშუალებაა. სასერტიფიკაციო გამოცდებს გარკვეული ფილტრის ფუნქცია აქვს და შედეგად ხდება იმ კონტინგენტის გაცხრილვა, რომელიც ვერაა სათანადოდ მომზადებული“.

პიერ პაოლო პაზოლინის „უკოპროპიუსო შამოქაქაბა“ და შოკური თერაპია

იური მგალობლიძე

გამოჩენილი იტალიელი კინორეჟისორი პიერ პაოლო პაზოლინი 1922 წლის 5 მარტს, ბოლონიაში, არისტოკრატიულ ოჯახში დაიბადა. წელს მისი გარდაცვალებიდან, უფრო სწორად — მკვლელობიდან, 40 წელი სრულდება. მისი ცხოვრება და შემოქმედება ერთი მთლიანობაა... შემოქმედება მის მიერ გადაღებულ 20 ფილმს მოიცავს. ეს არის დიდი ხელოვანის გააზრება, სჯა-ბაასი კინოხელოვნების ჭეშმარიტ შემფასებლებთან.

ფილმში „დედა რომა“ (1962 წ.) მთავარ როლში იტალიური კინოს უპირველესი მსახიობი ანა მანიანი ვიხილეთ. ეს მსახიობია მთავარ როლში ასევე „აკატონეში“ (1961 წ.). ამ ფილმშიც საუბარია ე.წ. ბურჟუაზიული საზოგადოების განკიცხულ და დეკლასირებულ ადამიანებზე. ყოველივე ეს გადმოცემულია ტრაგიკოსის ალქმით. პერსონაჟებში წარმოდგენილია ის უმთავრესი, რითაც „აჯილოდებს“ ბურჟუაზიული კაპიტალისტური სისტემა ამ ადამიანებს — ღირსებააყრილობა და გაუსაძლისობა, სიკვდილი და გლოვა, ამასთან ერთად — „დობრეული პერსპექტივა“ უკეთესობისა. პაზოლინისთვის

ერთდროულადაა დამახასიათებელი ნეორეალიზმი და რადიკალური მემარცხენეობა. მიუხედავად იმისა, რომ არც ერთი პარტიის წევრი არ იყო, კინორეჟისორი, „დედა რომასა“ და სხვა ფილმებში შეეცადა, კომუნისტური და ქრისტიანული იდეები შეერწყა.

„მათეს სახარება“ შეიძლება ერთგვარ მკრეხელურ გამოვლინებად მივიჩნიოთ, მაგრამ ამ ფილმში არ არის არავითარი ანტიქრისტიანული მოტივი. ბიბლიურ სიუჟეტს პაზოლინიმ მთელი თაობის გამოსაფხზლებლად მიმართა. მისი იესო, როგორ მკრეხელურად უნდა ყლერდეს, მემამოხე, მებრძოლი და ამავე დროს დაუცველი ჰიპია. „მათეს სახარება“ (1964 წ.) გასული საუკუნის 60-იანი წლების ახალგაზრდობის ერთგვარი მანიფესტი აღმოჩნდა.

უკომპრომისობა პიერ პაოლო პაზოლინის შემოქმედების მამოძრავებელი ძალაა. იგი არ ერიდება, აჩვენოს ცხოვრების სისასტიკე და „ჯუნგლების კანონი“ — ძლიერი იმარჯვებს, ოღონდ თავისი ცოდვების გამო, „დედა რომაში“ ისჯება არა ანა მანიანის პერსონაჟი, არამედ მისი ვაჟიშვილი!

თეორემა გახლავთ დებულება (ძირითადად, მათემატიკური), რომლის მართებულებას ადგენენ მტკიცებების გზით. პაზოლინის ფილმი „თეორემა“ (1968 წ.) გახლავთ არა მათემატიკური დებულებების ვიზუალიზაცია, არამედ კინო-იგავი და არა ზღაპარი. იგი ხელშესახებიცაა და ფანტასმაგორიულაც

ისევე, როგორც „ოიდიპოს მეფე“ (1967 წ.) და შემდგომ „მედეა“ (1970 წ.). ამ თანადროულ ანტიურაჟიან ფილმში (მთავარ როლებში: სილვანა მანგანო, ტერენს სტამპი, მასიმო ჯიროტი, ლაურა აბეტი) შოკური თერაპიაა მომხმარებლური საზოგადოების, ბურჟუაზიის მიმართ. პაზოლინისთვის უკვე თავად სიმდიდრე, ფუფუნება, განცხრომა ზადებს ისეთ პათოლოგიებს, რომლის წინააღმდეგაც არის თავად კინოს მანსტრო! რესპექტაბელურ ოჯახს ენვია და ეს ოჯახი ბურჟუაზიულია, გაურკვეველი წარმომავლობის სტუმარი, იგი ოჯახის თითოეულ წევრს გარყვნილ! დარჩენილი მისი წასვლის შემდეგ თურმე შეცვლილან, აკი მოახლე ქალი „ზეცად ამალდა“. გარყვნილი ქალებიც და მამაკაცებიც ახალ სულიერ ჰიპოსტასში გადაბარგდნენ. პაზოლინის ეს მკრეხელობაც უამრავი პროტესტით დასრულდა, თუმცა ხდება პარადოქსები: საერთაშორისო კათოლიკურმა ცენტრმა, მიუხედავად ეროტიზმისა და სექსუალური გაუკუღმართებისა, „თეორემას“ სპეციალური პრემია მიანიჭა, რადგან მასში დანახული იქნა ბურჟუაზიული მორალის იდეალისგან გამოსვლის მცდელობა! პაზოლინის თითქმის ყველა ფილმმა ამა თუ იმ ფესტივალზე ჯილდოები დაიმსახურა.

კინოკლასიკად შეგვიძლია აღვიქვათ პიერ პაოლო პაზოლინის ერთგვარი ტრილოგია შუასაუკუნეობრივ თემაზე „დეკამერონი“ (1971 წ.) — მოქმედება იტალიაში, „კენტერბერიული მოთხრობები“ (1972 წ.) — მოქმედება ინგლისში და „1001 ღამის ყვავილი“ (1974 წ.) — მოქმედება არაბეთში, წარმოადგენენ ცნობილი ნოველების პაზოლინისეულ კონცეფციას. ის უმთავრესად რეალიზებულია თავისიუფლი და ინტროვიზაციული თხრობის მანერაში, ალორძინების ეპოქის გენიალურ მხატვრულ ქმნილებებთან, ადეკვატურობის მცდელობითა და შესაძლებელია გარკვეული დაპირისპირებითაც: ადამიანური ხორციელი ზეობა სულიერების სანაცვლოდ? არა და არა! პაზოლინი ცდილობს, აჩვენოს ამ სამივე ფილმში ადამიანი არა ჩაკეტილ საკუთარ „მე“-ში, არამედ სწორედ „მე“-ს ინდივიდუალობით, უმთავრესი, ბუნებრივი, ადამიანის არა მოჩვენებითი, ფარისევლური, არამედ ჰარმონიულობისკენ სწრაფვის პროცესი. ფილმებმა უამრავი პარადოქსული და დაპირისპირებული რეაქცია გამოიწვია... ეროტიზმის ესთეტიზაცია თვითმიზანი კი არ არის პაზოლინის შემოქმედებაში, არამედ ის უმთავრესია, რისთვისაც გადაიღო ეს ფილმები. დრო და სივრცე ადამიანს ღმერთმა უბოძა და კეთილი ინებოს ადამიანმა, ჭეშმარიტად იცხოვროს დროშიც და სივრცეშიც!!! მაგრამ, სამწუხაროდ, კაცობრიობა გამოცდილებას ხშირად თავის სანინააღმდეგოდ იყენებს, როგორც ეს ნაჩვენებია ფილმში „სალონი“ (1969 წ. მთავარ როლებში: ჟან-პიერ ლეო, მარკო ფერერი, პიერ კლემენტე, უგო ტონიაცი, ანა ვიაზემსკი), სადაც „მომხმარებლური საზოგადოების“ არაადამიანური სისასტიკე და ზნედაცემულობა, თვალთმაქცობა და ფარისევლობა, სიცრუე და ორპირობა ნაჩვენებია მთელი ეკრანული „სიგრძე-სიგანით“, თანაც შუასაუკუნეების „კანიბალიზმით“ შეჯერებული.

ხოლო ფილმი „სალონი“ ანუ სოდომის 120 დღე“ (1975 წ.) უკვე არათუ უკომპრომისოა, არამედ პოლიტიკური და თუ გნებავთ ზნეობრივი ბომბია იმ საზოგადოების წინააღმდეგ, რომელიც იწონებდა, იწონებს და ალბათ თავს მოიწონებს, თავისი ე.წ. დემოკრატიულობით. ბიბლიური ქალაქი სოდომი, ქალაქ სალოს პროტოტიპი II მსოფლიო ომის დროს. ე.წ. სალოს რესპუბლიკა განწირულია, ვითარცა სოდომი. ადამიანებს ექსკრემენტს (!) აჭმევენ. ადამიანი მას ჭამს! ამაზე უფრო მძაფრი და უგარყვნილესი რამ შეუძლებელია აჩვენო. პაზოლინისთვის მიუღებელია იტალიური, გერმანული და სხვათა ფაშიზმი. მისთვის მიუღებელია ადამიანის მიერ ადამიანის ექსპლოატაცია, ანუ ძალაუფლების გამოვლენა! ყოველივე ამის საფუძვლად პაზოლინის სულიერების დეგრადაცია მიაჩნია. ფილმი „სალონი ანუ სოდომის 120 დღე“ უკანასკნელი აღმოჩნდა დიდი პიერ პაზოლინის შემოქმედებაში, იგი სწორედ ამ ფილმის შემდეგ მოკლეს. მისი გვაში რომის ახლოს, მიუსაფარსა და „არასახარბილო“ ადგილზე ნახეს. ცხოვრება და შემოქმედება მართლაც ერთი მთლიანობა აღმოჩნდა პიერ პაოლო პაზოლინისთვის.

რევიონი

„ელაენტარული პირობები არ არის და იმიტომ გარბის ყველა აქედან“

სოფელი ჩხაკურა მოსახლეობისგან იცდება

გიორგი სირაძე
„ვერსისთვის“ გურიიდან

ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიანი სოფელი ჩხაკურა მოსახლეობისგან იცდება. როგორც ადგილობრივები ამბობენ, სოფელში არსებული მძიმე სოციალური პირობების გამო ტოვებენ მამაპაპისეულ ადგილებს. მიგრაციის შედეგად 80 მოსწავლიდან სკოლაში მხოლოდ 40 ბავშვი დარჩა. როგორც სოფელში ამბობენ, ადგილობრივ ხელისუფლებას დახმარების თხოვნით რამდენჯერმე მიმართეს.

წელია აქ უცხო არავინ მოსულა თქვენს გარდა. ზაფხულში საქიფოდ ბევრი მოდის, მაგრამ ჩვენი ამბის საკითხავად კაცი არ ინტერესდება. ცხოვრება მთაში ძალიან მძიმეა. აქ ყველა გაჭირვებულია და დაღლილებს ვერავის ნახავთ“.

დაცლილია ჩხაკურას ზემოთ მდებარე დასახლებაც. იქ მხოლოდ ხუთი ოჯახიღა ცხოვრობს და ისიც ზაფხულობით იალღზე მიდის. ერთადერთი საჯარო სკოლა სოფელ ჩხაკურას ცენტრში დგას. სკოლაში დაახლოებით 40 მოსწავლე სწავლობს. ადგილობრივების თქმით, მთა სულ რომ არ დაიცალოს, მონეს-რიგებული ინფრასტრუქტურა და სამუშაო ადგილები უნდა იყოს, თუმცა ამ ეტაპზე უკანა ჩხაკურაში არც ერთია და არც მეორე. ჩხაკურას მკვიდრი გურამ ბერიძე, მთელი სოფლის მაცხოვრებლების გულისტკივილს და მოთხოვნებს ახმოვანებს: „ჩვენი მოთხოვნაა ჩხაკურას მიანიჭონ მაღალმთიანი სოფლის სტატუსი. დავენერეთ განცხადება და მიუტანეთ დეპუტატს. სხვა მაღალმთიან სოფლებს თუ მიანიჭეს ეს სტატუსი, ჩხაკურელებმა რა დაამავეთ? არჩევნების წინ ყველა მოდის და მხარდაჭერას გვთხოვს, შემდეგ ყველას ავიწყდება სოფელი და დაპირებები. ჩხაკურაში ძირითადად მოხუცებია დარჩენილი. ახალგაზრდები თურქეთში წავიდნენ სამუშაოდ. სოფელში მხოლოდ იმ ახალგაზრდებს ნახავთ, ვინც თურქეთში მუშაობდა, ჯანმრთელობა შეერყა და ველარ მიდის. ყველა მიდის იქ, სადაც მუშაობენ და თავს ირჩენენ. თურქეთში ქართველები მონურ შრომას ეწევიან, ასე მოულობენ კაპიკებს, რომ საქართველოში პური იყიდონ. არის ისეთი შემთხვევებიც, თურქეთში წასულ ბიჭებს ფული არ გადაუხადეს და ისევე უკან დაბრუნდნენ. აკონტროლებს ვინმე ამას? — არა! საქართველოში კია ისეთი პირობები, საწარმოები შექმნან და დაასაქმონ ხალხი. იყო პერიოდი, საქართველოდან გადიოდა ჩაი და აქ ჩამოდიოდნენ სამუშაოდ და ახლა ჩვენ მივიღივართ. თუ სახელმწიფომ ხელი არ შეუნყო გლეხებს, ისე არაფერი გამოვა. გლეხის ნაწარმს ფასი არ აქვს, სხვა შემოტანილი პროდუქტი კი ძვირდება. გლეხი დღეს სოფელში უყურადღებოდაა მიტოვებული. რაიონიდან არავინ ამოსულა და არ უკითხავს ჩვენი ამბავი. ამ ხელისუფლებას თავი შევნიჩე, თუმცა დღემდე ყურადღება არავის მოუქცევია სოფლისთვის. პირად საქმეზე არ ვითხოვთ დახმარებას. ჩემი მოთხოვნა იყო, სოფლისათვის მიექციათ ყურადღება. ვინცაღა, თურქეთში წასულ ბიჭებს“ დაუვლეთი გვერდში და ახლა ჩვენი სოფლისთვისაც გააკეთონ რამე — შექმნან სამუშაო ადგილები. აქ 50 ლარი რომ გამოვიმუშაო, ჩემს ოჯახში ვიქნები და თურქეთში არ გადავალ“.

ჩხაკურა ჩოხატაურში ერთ-ერთი ბოლო სოფელია. შემდეგ უკვე კურორტი ბახმარო იწყება. ჩხაკურაში ადგილობრივები სოფლისთვის მთის სტატუსის მინიჭებას წლებია ითხოვენ. გაზაფხულდება თუ არა, ადგილობრივები ფაფარასა და ზოტიყელის მთაზე საქონლის გასარეკად ემზადებიან. წლის ამ დროს სოფელში მხოლოდ რამდენიმე ადამიანი რჩება.

ღრუბლების ჩამონოლასთან ერთად ხეობაში სითბო ჩადება. უსასრულო ტრამალიც გამოჩნდა. ბახმაროს იალღები დილის მზით იწყება. ზამთრის თოვლი აქ მაისამდე შემორჩება ხოლმე და გაშიშვლებულ, ყავისფერ მიწას პატარა კუნძულებად ადევს. ასეთი ხის სახლები მხოლოდ ტაო-კლარჯეთში მინახავს, ხანძის მონასტრის ნანგრევებთან, ზაფხულის საძოვრებად ქცეულ მთის ფერდობზე. სახლები ორსართულიანია. პირველ სართულზე ბოსვლია მოწყობილი, მეორეზე კი მწეშების სამყოფელი. აქ მხოლოდ ზაფხულობით ცხოვრობენ. ივნისში, როცა თოვლი ბოლომდე გადნება და ახალი ბალახი დაიწყებს ამოსვლას, მწყეშებს საქონელი იაილებზე, ანუ იალღებზე ამოყავთ და მთელ ზაფხულს აქ ატარებენ.

„ბოლო ორ წელიწადში სოფელი დაიცვალა, მთაში მარტო მთა დარჩენილი, ცხოვრების გაუარესების და უყურადღებობის გამო. ახალგაზრდებს აქ დასაქმების და მთაში დამარების საშუალება არ აქვთ. ეს მოხუცები კიდევ როდემდე გაძლებენ? ხელისუფლება არ გვიქმნის სოფელში არსებობის პირობებს, შეშა არ გვაქვს. რაც საშუაე მერქანი იყო, წინა წლებში გაატენეს თურქებს და ადგილობრივი მოსახლეობისთვის საჭირო შეშა არ დარჩა. საქონელი გყვყავს და ესაა ჩვენი რჩენის წყარო. რამდენიმე წელიწადში დაიცვლება სოფელი და აქვერავის ნახავთ“, — გულისტკივილით გვიამბობს ჩხაკურაში მცხოვრები კიკოლა ბერიძე.

მთის მოსახლეობის შემოსავლის წყარო მესაქონლეობა, მეფუტკრეობა და მებოსტნეობაა. აქაურები მეკართოფილეობასაც აქტიურად ენოღდნენ, თუმცა როგორც ჩხაკურელები ამბობენ, ბოლო სამი წელია კარტოფილს აღარ თესენ: „სამ ტონამდე კარტოფილი მოგვეყავდა. მიწას გაუჩნდა რაღაც დაავადება, სოკოებს იკეთებს კარტოფილი და ლპება. ეს იყო ჩვენი შემოსავლის წყარო და ესეც ველარ მოგვეყავს. სოფლის მეურნეობის განყოფილებაში გვითხრეს, მიწის ნიმუშები გამოასკვლევად გავაგზავნათო. აუცილებელი ნივთიერების შეტანა უნდა მოხდეს ნიადაგში და მაგის საშუალება ჩვენი არ გვაქვს. ყოველ წელს იცლება სოფელი. ყურადღებას არავინ გვაქცევს. რამდენიმე წელია ვითხოვთ, ჩხაკურას მთის სტატუსი მიანიჭონ და ვერაფერს მივალნიეთ. ბოლო სამი

ბოლო 11 წლის მანძილზე უმუშევრობის დონემ ყველაზე დაბალ ნიშნულს მიაღწია

სტატისტიკის სამსახურის მონაცემებით, შრომისუნარიანი მოსახლეობის 66,5% დასაქმებულია

ზაზა ძოგალია

სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის მონაცემებით, 2014 წელს საქართველოში უმუშევრობის დონე 2013 წელთან შედარებით 2.2 პროცენტული პუნქტით შემცირდა და 12.4% შეადგინა. 2014 წელს უმუშევრობის დონემ ბოლო 11 წლის მანძილზე ყველაზე დაბალ ნიშნულს მიაღწია.

დასახლებებში. წინა წელთან შედარებით აქტიურობის დონე ქალაქის ტიპის დასახლებებში შემცირებულია 0.5 პროცენტული პუნქტით, ხოლო სოფლის ტიპის დასახლებებში, პირიქით, 0.8 პროცენტული პუნქტით არის გაზრდილი.

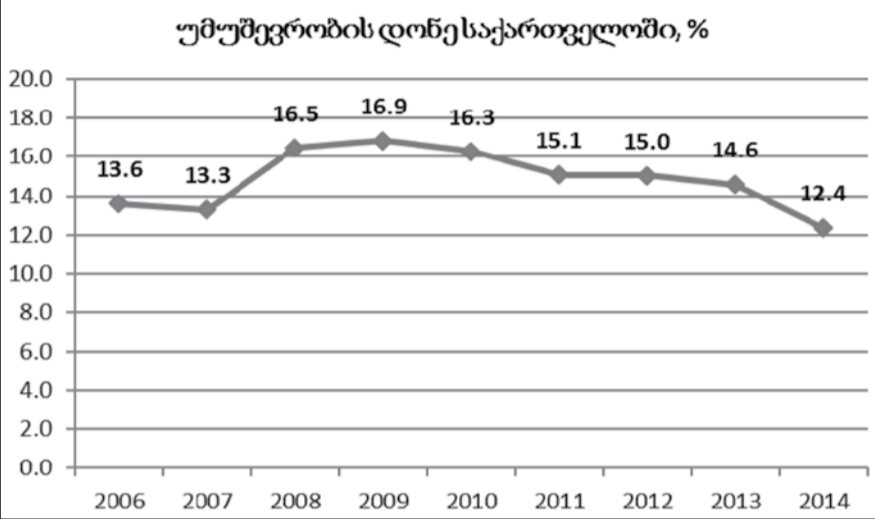
უმუშევრობის დონის განხილვა ასაკობრივ ჯგუფში აჩვენებს, რომ 2014 წელს 2013 წელთან შედარებით უმუშევრობის დონე არ შეცვლილა მხოლოდ 55-59 ასაკობრივ ჯგუფში,

სხვა ასაკობრივ ჯგუფებში აღნიშნული მაჩვენებელი ყველგან შემცირებულია. უმუშევრობის დონის ყველაზე დიდი კლება (11.3 პროცენტული პუნქტით) 15-19 ასაკობრივ ჯგუფში დაფიქსირდა, თუმცა, აღნიშნული მაჩვენებელი ყველაზე მაღალი ისევ ამ ასაკობრივ ჯგუფში რჩება.

კონომიკის საკითხებში ექსპერტის, **ლევან კალანდიაძის** აზრით, მნიშვნელოვანია, რომ დასაქმების მაჩვენებლის ზრდა კერძო სექტორში შეინიშნება: „დასაქმების მაჩვენებლის ზრდა როგორც კერძო, ისე სახელმწიფო სექტორის მაჩვენებლის ხარჯზე მოხდა. ბუნებრივია, პოზიტიური მონაცემია. სახელმწიფო სექტორში დასაქმების ზრდა გამოწვეულია ძირითადად 2014 წელს სახელმწიფო აქტივობაზე ორი

ზრდას. შეიძლება ეს გამოწვეული იყოს პროგრამებით, რომელიც ინიცირებული იყო სახელმწიფოს მხრიდან. სხვა სტატისტიკურ მონაცემებსაც თუ შევადარებთ, მაგალითად დღგ-ს გადამხდელთა ზრდას, ბუნებრივია არ ნიშნავს, რომ ქვეყანაში ყველაფერი კარგად არის და ფონს ვართ გასულები. ამ მიმართულებით ძალიან ბევრია სამუშაო და მინდა, რომ 2015-2016 წლის სტატისტიკურ მონაცემებში კერძო სექტორის კომპონენტი იყოს შენარჩუნებული და თუ ზრდა იქნება, ძალიან კარგი. თუ არა, ჩავთვალოთ, რომ სახელმწიფო სექტორში დაფიქსირებული ზრდა ერთჯერადია და არ ნიშნავს, რომ სახელმწიფოს ბიუროკრატიული აპარატის ზრდა მოხდა. უნდა ვეცადოთ, რომ სახელმწიფოს ხვედრითი წილი და სახელმწიფო სექტორის მონაწილეობა დასაქმების სფეროში შევამციროთ და უზრუნველყოთ კერძო სექტორის ხვედრითი წილის, როგორც მინიმუმ შენარჩუნება, საუკეთესო შემთხვევაში ზრდა“.

ექსპერტი **სოსო არჩვაძე** კი მიიჩნევს, რომ ხსენებული მაჩვენებელი სიმშვიდის საფუძველი ნამდვილად არ არის, რადგან საქართველოში, ძალიან ბევრი თვითდასაქმებულია, განსაკუთრებით სოფლის მეურნეობაში: „ტენდენციის მაჩვენებელი რეალურია, მაგრამ მეორე საკითხია, რამდენად ასახავს ეს ციფრი უმუშევრობის დონეს. ჩვენ, თვითდასაქმებულების საკმაოდ მაღალი მაჩვენებელი გვაქვს და გამოქვეყნებული მონაცემებით, ჯამში, მათი რიცხვი 60%-ზე მეტია. ეს დაახლოებით ოთხჯერ მაღალია, ვიდრე მთლიანად ევროპაში. თვითდასაქმებულების დიდი კონტინგენტი პირველ რიგში სოფლის მეურნეობაში არიან, ესეც სერიოზულად ამცირებს უმუშევრობის დონეს სოფლად. რეალურად თუ მივუდევებთ საკითხს, პრობლემა ძალიანია. სამუშაო ადგილების სიმცირის გამო, ქვეყნიდან შრომითი მიგრანტების გასვლის მოტივაცია ისევ მაღალია, ამიტომ ამ 2%-იანი გაუმჯობესებით, რომ იტყვიან, თავის დამშვიდების უფლება არც ხელისუფლებას აქვს და არც საზოგადოებას. რეალურად, უმუშევართა რიცხვი გაცილებით უფრო მეტია და აღნიშნული ფაქტორების გათვალისწინებით არანაკლებ 40-45% მაინც უნდა იყოს“.

2014 წელს ეკონომიკურად აქტიურმა მოსახლეობამ, შრომისუნარიანი ასაკის მოსახლეობის (15 წლის და უფროსი ასაკის მოსახლეობა) 66.5% შეადგინა. წინა წელთან შედარებით მოსახლეობის აქტიურობის დონე 0.3 პროცენტული პუნქტით, ხოლო დასაქმების დონე — 1.7 პროცენტული პუნქტით გაიზარდა. ამასთან, 2014 წელს დასაქმების დონემ ყველაზე მაღალ ნიშნულს მიაღწია ბოლო 11 წლის განმავლობაში, ხოლო აქტიურობის დონე 2014 წელს ჩამოუვარდება მხოლოდ 2012 წლის მაჩვენებელს. დასაქმების დონე გაზრდილია 1.6 პროცენტული პუნქტით როგორც სოფლის, ასევე ქალაქის ტიპის

მიმართულებით. ერთი არის არჩევნებთან დაკავშირებული თემა და პროგრამა, რომელიც არჩევნებთან დაკავშირებით მუშაობდა და მეორეა საყოველთაო აღწერა და ამ პროცესში სახელმწიფოს მხრიდან დასაქმებულთა ჩართულობა. სახელმწიფოს მხრიდან დასაქმების მაჩვენებლის შემცირებას ველოდები 2015 წლიდან, რადგან არჩევნებიც და აღწერაც პრინციპში ერთჯერადი იყო. გამორიცხული არაა ამ მხრივ შემცირება დაფიქსირდეს. ჩემთვის ყველაზე მნიშვნელოვანია, რომ ეკონომიკისთვის ყველაზე მთავარი და სენსიტიური დარგი — კერძო სექტორი აფიქსირებს

ლონისძიება

20 ივნისს, 13:00 საათზე, თავისუფალ უნივერსიტეტში (კახა ბენდუქიძის საუნივერსიტეტო კამპუსი, დავით აღმაშენებლის ხეივანი №240), „საქართველოს ბანკის“ მხარდაჭერით, საინტერესო და ორიგინალური მოსაზრებების ნამდვილი ზეიმი მოეწყო. ერთნაირი პაუზის შემდეგ, TEDxTbilisi კიდევ ერთ შთამბეჭქდავ ღონისძიებას მოაწყო და საზოგადოებას შესთავაზებს „იდევებს, რომლებიც იმსახურებს გაზიარებას“.

ლიცენზირებული, დამოუკიდებლად ორგანიზებული ერთდღიანი ღონისძიების და ზოგადად, არაკომერციული ორგანიზაცია TED-ის მთავარი მიზანი ინოვაციური და ინსპირაციული იდეების გაზიარებაა. ორგანიზაცია ყოველწლიურად აერთიანებს ნიჭიერ ადამიანებს, ექსპერტებსა და სხვადასხვა სფეროს პროფესიონალებს, აქტუალურ, უჩვეულო და ახალ თემებზე სასაუბროდ.

წელს, ღონისძიების სპიკერებს შორის მრავალი პროფესიული ვიდეოს მფლობელი ქართველი ჟურნალისტი ნატალია ანთელავაცაა, რომელიც BBC-ის ადგილობრივი კორესპონდენტია კავკასიაში, ცენტრალურ აზიაში, ახლო აღმოსავლეთსა და ინდოეთში. ნატალია ანთელავა ასევე გახლავთ თანადამფუძნებელი პროგრამისა Coda Story, რომელიც მიზნად ისახავს კრიზისების გაშუქების მიდგომების ცვლილებას. სპიკერებს შორის ასევე იქნებიან ლიტერატურის სახელმწიფო მუზეუმის დირექტორი ლაშა ბაქრაძე, ქალთა ინიციატივების მხარდამჭერი ჯგუფის ხელმძღვანელი ნათია გვინიაშვილი და ბევრი სხვა საინტერესო ადამიანი.

TEDxTbilisi-ს თანადამფუძნებლისა და ორგანიზატორის, **მერი გაბაშვილის** განმარტებით, ღონისძიება, რომელიც საქართველოში უკვე მესამედ ტარდება, ერთგვარი ინტელექტუალური ფორუმი. ღონისძიება ჩვენს ქვეყანაში საერთაშორისო ლიცენზიითა და სტანდარტებით იმართება: „უკვე მესამე წელია ვახერხებთ, თავი მოვუყაროთ ნიჭიერ სპიკერებს საქართველოდან და მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნიდან. სპიკერების სია საკმაოდ მრავალფეროვანია, რაც ღონისძიებას უფრო საინტერესოს ქმნის. პრეზენტაციების გარდა, დღის განმავლობაში დაგეგმილი გვაქვს რამდენიმე საუკეთესო საერთაშორისო სპიკერის მოკლე ვიდეო ჩართვა, ულტრასუნი თუ სხვა ტიპის ღონისძიებები. TEDxTbilisi-სთვის სპიკერები სხვადასხვა მიზეზით არიან შერჩეული — ნაწილი მათთვის განკუთვნილი თემისადმი განსაკუთრებული სიყვარულისა და ერთგულების გამო, ზოგი ინსპირაციული მოსაზრებების, ხოლო სხვები ფართოდ აღიარებული მიღწევებისა და ცოდნის გამო“.

TEDxTbilisi არის ინგლისურენოვანი ღონისძიება, რომელზე დასწრებაც ყველა მსურველს შეუძლია. TEDx საუკეთესო გზაა, საქართველოს უნიკალურობის ხაზგასასმელად, შთაგონებისთვის და იმის შესახსენებლად, რომ ყველა სფეროს წარმომადგენელი და განსხვავებული გამოცდილების მქონე

TEDxTbilisi ბრუნდება

ადამიანები შეიძლება გვიზიარებდნენ იდეებს, რომლებზეც შეგვიძლია ბევრი ვიმსჯელოთ.

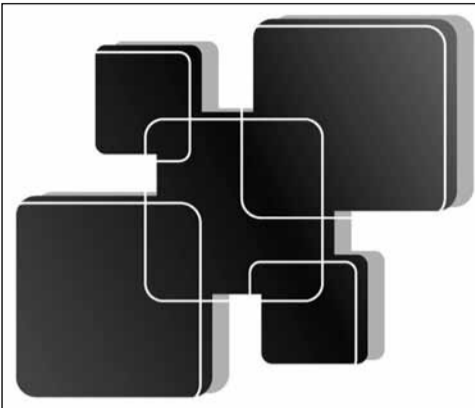
„საქართველოს ბანკის“ საზოგადოებასთან ურთიერთობის მენეჯერი **სოფო ბალაძე** აღნიშნავს, რომ TEDxTbilisi-ს მხარდაჭერა, ბანკის სტრატეგიას — საქართველოში განათლების დონის ამაღლება და ნოვაციის ხელშეწყობა, პირდაპირ ეხმარება: „დიდი მადლობა ამ შესანიშნავი ღონისძიების ორგანიზატორებს, ვინაიდან ისინი ძალიან ბევრ დროსა და ენერჯიას უთმობენ საქმეს, რომელიც უმნიშვნელოვანესია საქართველოსთვის. ამას მონაწილეობის ფაქტი, რომ წელს სპიკერების უმრავლესობა ქართველია. ყოველწლიურად იზრდება ქართველების წილი ამ ღონისძიებაში და ვრწმუნდებით, რომ ეს ღონისძიება ძვირფასია ჩვენი საზოგადოებისთვის. ეს არის პლატფორმა, რომ გამოჩვენდეს, საინტერესო ადამიანებს მიეცეთ შესაძ-

ლებლობა, თავისი ნიჭი, საინტერესო იდეები წარმოაჩინონ. სწორედ ამიტომ, უკვე მესამე წელია „საქართველოს ბანკი“ ამ ღონისძიებას უჭერს მხარს. ეს პირდაპირ ეხმარება ჩვენ სტრატეგიას, ხელი შეუწყობს საქართველოში განათლების ხელმისაწვდომობას, ზოგადად, განათლების დონის ამაღლებას და რასაკვირველია — ნოვაციას“.

წინა წლების გამოცდილებამ აჩვენა, რომ ქართულ საზოგადოებას ძალიან უყვარს TEDx-ის ფორმატი და რადგან, ღონისძიებაზე დასწრების მსურველთა რიცხვი დიდია, ორგანიზატორებმა თადარიგი წინასწარ დაიჭირეს — 25-ლარიანი ბილეთების გაყიდვა უკვე დაწყებულია. ბილეთების შეძენა შესაძლებელია TEDx-ის ოფიციალურ საიტზე (www.tedxtilisi.com) რეგისტრაციის გავლის შემდეგ.

ნინო ლურსმანაშვილი

ციფრული სიგნალის მისაღებად საჭირო აპარატურის შეერთების სქემა – როგორ დავაკავშიროთ ერთმანეთთან ანტენა, სეთ-თოფ ბოქსი და ტელევიზორი?

ციფრული მაუწყებლობის ს ა ა გ ე ნ ტ ო

ამჯერად, გთავაზობთ ციფრული სიგნალის მისაღებად საჭირო აპარატურის შეერთების კონკრეტულ სქემას — როგორ დავაკავშიროთ ერთმანეთთან ანტენა, სეთ-თოფ ბოქსი და ტელევიზორი.

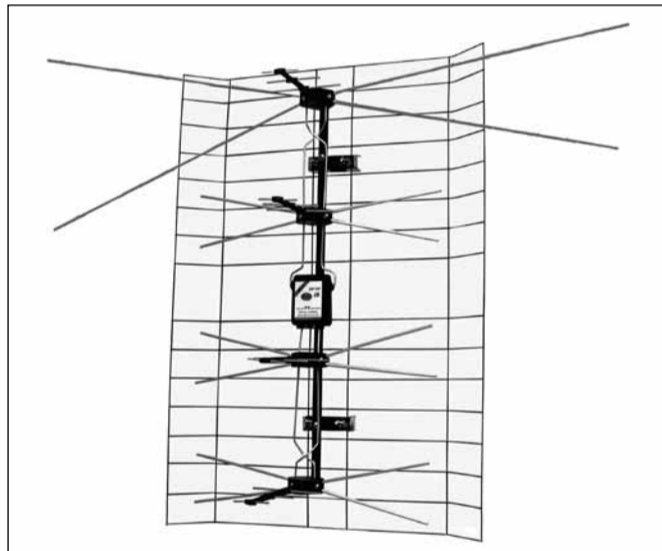
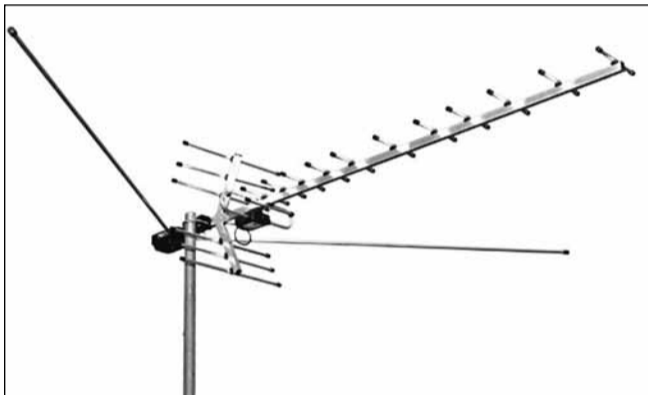
ციფრული სატელევიზიო სიგნალი შეიძლება იმავე მეტრული და დეციმეტრული ანტენით მივიღოთ, რომლითაც ვსარგებლობდით ანალოგური სიგნალის მიღებისას. ეს შეიძლება იყოს შენობის სახურავზე დამონტაჟებული სატელევიზიო გადამცემისკენ მიმართული ანტენა დიაპაზონით 174-230 მჰც სიხშირეები VHF სიხშირულ ზოლში და 470-694 მჰც სიხშირეები UHF სიხშირულ ზოლში. ცალკეულ შემთხვევებში შესაძლებელია სახლის ანტენის გამოყენებაც.

ლვევიზორის მფლობელმა ციფრული საეთერო სა-მაუნყებლო სიგნალის მისაღებად ტელევიზორის მენიუში უნდა შეარჩიოს ავტომატური ძებნის (Auto Search) რეჟიმი. ტელევიზორი იპოვის ეთერში არსებულ ყველა ციფრულ არხს და მოათავსებს მათ არხების სიაში. იგივე შედეგს მივიღებთ, თუ გავა-აქტიურებთ ხელით ძებნის რეჟიმს (Manual Search), რასაც წინ უნდა უსწრებდეს შემდეგი პარამეტრების შერჩევა: მენიუს შესაბამის პუნქტში უნდა შევარჩიოთ DTV რეჟიმი, გატარების ზოლი 8 მჰც. (OIRT System), არხის ნომერი ან სიხშირე, მაგალითად, თბილისისთვის 23 არხი, 490 მჰც. ამის შემდეგ საჭიროა ხელით ძებნის რეჟიმის გააქტიურება, რის შედეგადაც ტელევიზორი იპოვის ამ ერთი კონკრეტული არხის შესაბამისი მულტიპლექსის ყველა პროგრამას და მოათავსებს მათ არხების სიაში. შემდეგში, საჭიროა ამ მანიპულაციის გამეორება ყველა დანარჩენი მულტიპლექს პლატფორმებისთვის.

შეგახსენებთ, რომ რეფორმის შესახებ დეტალური ინფორმაციის მიღება შესაძლებელია სააგენტოს მიერ მომზადებული და ეროვნულ და ადგილობრივ ტელევიზიებსა და რადიოებში განთავსებული კლიპების; მრავალენოვანი ბუკლეტების, ბეჭდურ და ელექტრონულ გამოცემებში გამოქვეყნებული სტატიების, სააგენტოს ვებ (www.digitaltv.ge) და სოციალური (www.facebook.com/Digitaltv.ge) გვერდების, ასევე, ქართულენოვანი სამომხმარებლო ინსტრუქციის საშუალებით, რომელიც თან ახლავს სეთ-თოფ ბოქსებს; რეფორმასთან დაკავშირებული ინფორმაციები განთავსებულია საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიისა და ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ოფიციალურ ვებ გვერდებზე. 24 საათიან რეჟიმში მუშაობს ცხელი ხაზი (ტელ 1480), შესაბამისად, მოსახლეობას დღე-ღამის ნებისმიერ მონაკვეთში შეუძლია სასურველი და დეტალური ინფორმაციის მიღება.

მსოფლიოს განვითარებული ქვეყნების მსგავსად, 2015 წლის 17 ივნისიდან, საქართველო ანალოგურიდან ციფრულ მინის ზედა მაუნყებლობაზე გადადის. მოსახლეობის ინფორმირების მიზნით, სხვა აქტივობებთან ერთად, ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ციფრული მაუნყებლობის სააგენტომ ცხელ ხაზსა და ვებ გვერდზე შემოსული კითხვების მიხედვით მო-

თაც ვსარგებლობდით ანალოგური სიგნალის მიღებისას. ეს შეიძლება იყოს შენობის სახურავზე დამონტაჟებული სატელევიზიო გადამცემისკენ მიმართული ანტენა დიაპაზონით 174-230 მჰც სიხშირეები VHF სიხშირულ ზოლში და 470-694 მჰც სიხშირეები UHF სიხშირულ ზოლში. ცალკეულ შემთხვევებში შესაძლებელია სახლის ანტენის გამოყენებაც.

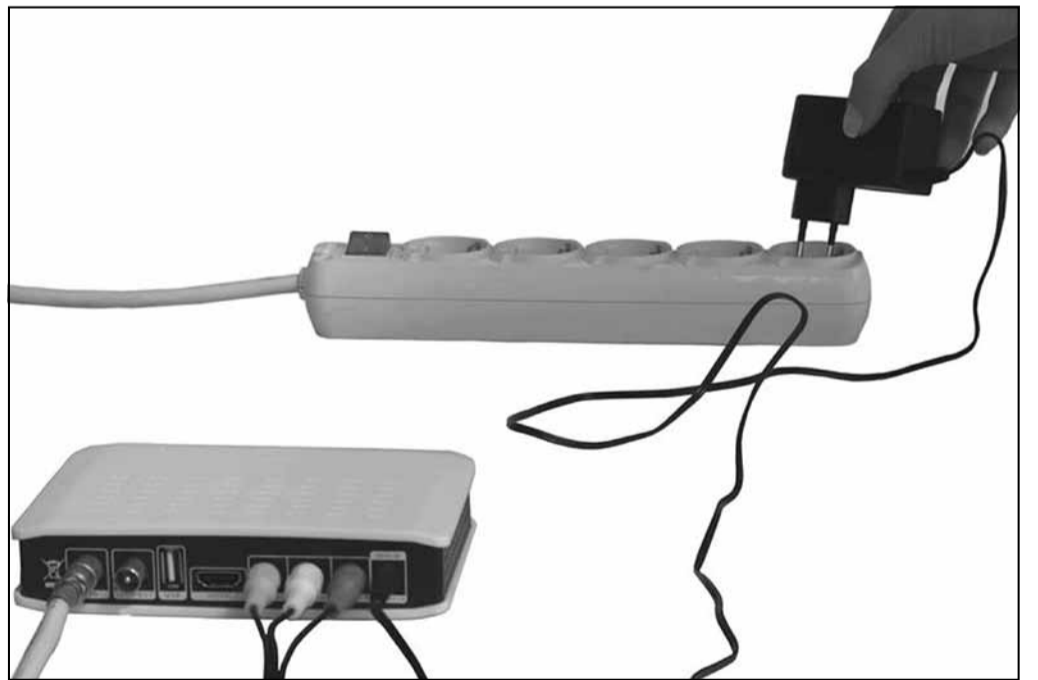
შიერთების სქემა ე.წ. მონტაჟი

ოთახის ან გარე ანტენის ტელევიზორთან დასაკავშირებლად დაგჭირდებათ სტანდარტული 75 ომი ტალღური წინაღობის მქონე კოაქსიალური ე.წ. სატელევიზიო კაბელი.

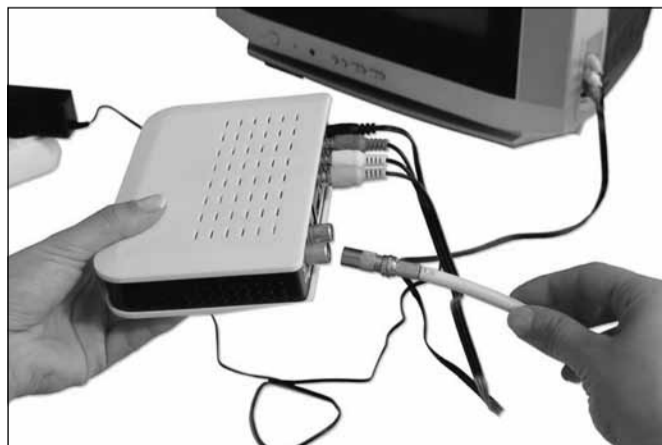
სეთ-თოფ ბოქსის ტელევიზორთან შესაერთებლად შეგიძლიათ გამოიყენოთ, როგორც RCA ან SCART, ასევე HDMI კაბელი.

კვების ბლოკის საშუალებით სეთ-თოფ ბოქსი საჭიროებს დენის წყაროსთან მიერთებას (კვების ბლოკი სეთ-თოფ ბოქსს თან ახლავს აქსესუარის სახით).

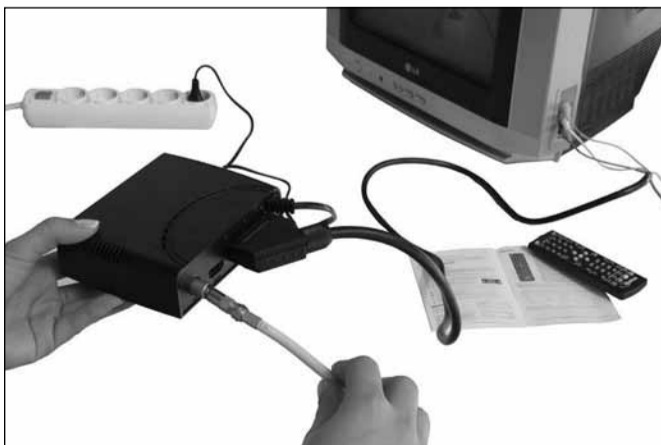
ყველა თანამედროვე DVB-T2 სტანდარტის მხარდაჭერის მქონე ტე-

ამზადა სტატიების სერია, რომლის განთავსებაც ეტაპობრივად მიმდინარეობს ბეჭდურ და ონლაინ გამოცემებში. გასული კვირების განმავლობაში დაინტერესებულ საზოგადოებას საშუალება ჰქონდა, რეფორმის შესახებ მიეღო ამომწურავი ინფორმაცია, მათ შორის: რა უნდა ვიცოდეთ ციფრული მაუნყებლობის შესახებ? რომელი ანტენით უნდა ვისარგებლოთ? რა არის სეთ-თოფ ბოქსი და სად შეიძლება მისი შეძენა? რა უნდა იცოდეს სამომხმარებლო ტექნიკის მაღაზიაში მისულმა მყიდველმა და ა. შ.

RCA

SCART

HDMI

1. კათოლიკურ ეკლესიაში უმაღლესი სასულიერო პირი										2. ოთახის მოკლები-ანი ძაღლი																
3. ლითონის დაშლა ქიმ. პროცესების შედეგად	4. მდინარე ერეკანში	5. ურთიმო ლექსი ძვ. ქართულ სასულიერო პოეზიაში												6. კვლავ დიდი კონტინენტი	7. მასობრივი მკვლელობის რეჟისორი	8. სიმინდის ყვავილედ										
9. მისამართულ ავტოსადგომს	10. ფრანგული რომანტიზმის მამამთავარი ფერწერაში	11. ჯარისკაცის ფარავი												12. სამხედრო იარაღი ფარე-კაობაში	13. ქალაქი ჩხეთში	14. ამერიკელი მწერალი										
																					15. სიტყვის წინსართი, აღნიშნავს „შემდეგ“					
16. ბანქოს ფიგურა				17. ნაპოლეონის ერთ-ერთი მარშალი																		18. ნული ქულა კაზინოში				
																							19. წიწვოვანი ხე			
20. მიწის-დარის სახელი „მიმინოში“	21. „ლაკის“ გერმანული თავდასხმელი	22. ასტრიდ ლინდგრენის „უჩაღის ასული ...“																					23. ერთ-ერთი უძველესი სიმბოლო საკრავი			
																								24. სამკურნალო ნივთიერების ნაყენი		
																									25. ახალ-შელანდური უფრო ფრინველი	
26. ზურგის ტენის სითხე	27. ცნობილი საბჭოთა ვაშლი																								28. ამერიკელი პოპ-სტარტი	
																									29. იაპონიის იმპერატორთა სასახლე	
																									30. მამაკაცი ტრადიციული სამოსი ძვროში	
																										31. „მილანის“ მთავარი მწერალი
																										32. ზოლიკოს ნიშანი
																										33. სამი მუსიკოსისგან შედგენილი ანსამბლი
34. აშშ-ის 33-ე პრეზიდენტი	35. ლიტონ-მტინის დედაქალაქი	36. მარდის შეუკავებლობა ძილის დროს																								37. აუქციონზე გასაყიდი ნივთი
																										38. მიმართვა ინგლისელი მამაკაცისადმი
42. ჭადრაკის ფიგურა	43. ავსტრიის დედაქალაქი																									39. ფარული დაცემა
																										40. დიუმის ერთ-ერთი მუშეკრები
																										41. ალკოჰოლით სავსე
																										44. დონ-კიხოტის ცხენის სახელი
																										45. იაპონელთა ეროვნული სპორტი
																										46. ლიბანის დედაქალაქი
																										47. წილი საერთო საქმეში
48. სპორტული ნაწარმის გერმანული ფორმა	49. ორი წერტილი კამათულზე																									50. დონის მსვლელები ავტორი არსება თხის ფეხებით და წვერით და რქებით
																										51. ინდოელი კინო-არტისტი
																										52. ინდოეთის ეროვნული ვალუტა
																										53. სოფ. ყაზბეგის რაიონში
																										54. ტირიფის სახეობა
																										55. ბალტიისპირეთის ქვეყანა
																										56. ტა. სამს. ამერიკ.
																										57. მდინარე პარიზში
																										60. გერმანიის ნაკ. მწერალი
																										61. ძველგვი. წმ. ფრინველი
																										62. იგივე, რაც თმის ნაწნავი
																										63. ჭადრაკის საერთაშორისო ფედერაცია
																										64. ინდონეზიური ჯუჯა კამჭი
																										65. ცენის გასათავსებელი პროექტორი თეატრში
																										66. თეატრის კოლექტივი
																										67. სოფელი დუმეთის რაიონში
																										68. ხალხური საგმირო თქმულებები
																										69. ასტროლოგიური ელემენტი
																										70. ირანის ფულის ერთეული
																										71. ღრმა და შეუხორცებელი ჭრილობა
																										72. კუკარაზის მუღლის სახელი
																										73. ცრუ მოძრაობა ფეხბურთში
																										74. დიდი ტროპიკული ხე
																										75. ბაშკირეთის დედაქალაქი
																										76. ანტილოპას სახეობა
																										77. ბილიარდის სათამაშო ვარიანტი
																										78. ანტიკური ქალაქი-სახელმწიფო
																										79. მბრუნავი ღერო, რომელიც მოძრაობას გადასცემს მექანიზმის სხვა ნაწილებს
																										80. ხრიკი, ფანდი
																										81. ინგლისელი მწერალი ივლინ ...
																										82. ნაპო-ლონის მშობლიური ქალაქი
																										83. ხის ან ბურთის გამო-ზარდი

შხაპის მისაღებად ავტოსამრეცხაოში მივიდნენ

ნასვამი კანადელი მამაკაცების ჯგუფმა წყლის პროცედურები ავტოსამრეცხაოში ჩაიტარა. ინციდენტი რამდენიმე დღის წინ, ლამის საათებში მოხდა ქალაქ აბოტსფორდში. საბედნიეროდ, შხაპით გაგრილებისას ახალგაზრდებს ტრავმები არ მიუღიათ, მაგრამ ახლო მდებარე სახლების მაცხოვრებლები გააღვიძეს, რომელთაც პოლიცია გამოიძახეს. სამართალდამცავების განცხადებით, ბიჭების კამპანია ავტოსამრეცხაოს ახლოს აღმოჩნდა და გადაწყვიტეს ებანავათ. ისინი გამოვიდნენ, ჩართეს სამრეცხაო და ურიკაზე შემომსხდრები შხაპის მისაღებად გაემართნენ. ამ სპონტანური ღონისძიებისას კანადელები საკმაოდ ხმაურობდნენ და ამის გამო, მოგვიანებით მოსახლეობას ბოდიში მოუხადეს.

ვერსია
 მისამართი: ქ.თბილისი, სანკტ-პეტერბურგის ქ. 7.
 e-mail: versiaprinti@yahoo.com www.versia.ge
 UDC(უპაკ)070.48:32(479.22)3-387

დაგეგმვა და მითითებული ტერმინით
 მაია ფურცელაძე (599) 62-88-77
 პასუხისმგებელი ტერმინით: ნინო ლურსმანაშვილი
 მისამართი: მაია მიშელაძე, ნინო კომახიძე,
 გიორგი იაშვილი, მარიკა ლომიძე, ნინო ჯაფარიძე.
 სტილისტი – ნინო ებანოიძე
 დიზაინერი – გიორგი ლომსაძე
 ტელ: 2942399

ISSN 1987-8699
 9 771987 1869003

დაცულია საავტორო უფლებები.
 რედაქციაში შემოსული
 მასალები უკან არ ბრუნდება.
 სტატიებში მოყვანილ ფაქტებსა
 და ინფორმაციის სიზუსტეზე
 პასუხს აგებს ავტორი. პრეტენზიის
 შემთხვევაში დაგვიკავშირდით
 14 დღის განმავლობაში.